

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 283.
1938. december 17., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradî Közölny, înreg. în Reg. Puff. Perioadice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Tokió:

A japán kormány a kínai háborúval kapcsolatos céljairól Tokióban különösen Hankau eleste óta mély hallgatásba burkolóznak. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a jelenlegi helyzet bizonyos szünetet követel, amely több hónapig is eltarthat és amelynek bel- és külpolitikai okai vannak. A belpolitikai okok gazdaságiak és pénzügyiek. A japán kormány egyelőre csak a meghódított területek megtisztításával foglalkozik. A külpolitikai helyzetet illetően Japán attól tart, hogy a szovjetország nyomás veszélyeztetheti eddigi katonai sikereit. A japán sajtó támadásai a halászati kérdésben azzal magyarázhatók, hogy fokozatosan ki akariák mélyíteni az ellentéteket a két ország között. Végül Japán Németország részéről olyan tanácsokat kapott, hogy szerényen viselkedjen.

Newyork:

Kennedy, az Egyesült-Államok londoni nagykövete megérkezett Newyorkba és az újságírók előtt kijelentette, hogy nem érez túlságos bizakodást az európai béke tekintetében. Hangoztatta, hogy ha kitör a háború, Amerikának távol kell tartania magát az összeütközésektől. Kennedy most Washingtonba utazik, ahol jelentést tesz Roosevelt elnöknek londoni tapasztalatairól.

Budapest:

Gróf Teleki Mihály magyar földművelésügyi minisztert súlyos autóbaleset érte. Pénteken délelőtt lakásáról a földművelésügyi minisztériumba igyekezett gyalogosan és a Kossuth-uca és az Alkotmány-uca sarkán nagyobb csoportosulást látott, mert ott súlyosabb kimenetelű autóbaleset történt. Az uttesten keresztül sietett, hogy megnezzze a csoportosulás okát, közben azonban egy autó őt is elütötte és keresztül gázolt bal kezefelén, úgy hogy azt erősen összeroncsolta. A földművelésügyi minisztert mentőkkel a Bakay-klinikára szállították, ahol Bakay professzor mindiárt meg is operálta a kezét. Állapota nem súlyos és a miniszter már teljesen jól érzi magát, de egyelőre még a klinikán kell maradnia.

Róma:

A minisztertanács Mussolini miniszterelnök elnöklétével pénteken tartott ülésén több fontos határozatot hozott, többek között a zsidó fajú olasz állampolgárok ügyében. A minisztertanács elhatározta, hogy ezeknek az állampolgároknak le kell mondanij minden ingatlan vagyonukról és a tulajdonukban lévő vállalatokról. Az ingatlan földeknek a zsidók részére engedélyezett határokat meghaladó részét át kell ruházni arra az intézetre, amelyet haladéktalanul megalakítanak, azaz a céllal, hogy az említett ingatlanokat megvásárolja, kezelje és fokozatosan értékesítse.

London:

A Daily Express hatalmas támadást intézett a cseh pénzügyi küldöttség ellen és a következőket írja: Cseh-szlovákia politikai, kereskedelmi és katonai tekintetben a német birodalom vazallusa lett. A csehek azért jöttek Londonba, hogy Hitler számára pénzt szerezzenek. Ezt a pénzt utak építésére akariák felhasználni a német katonaság részére és azért, hogy a Skoda-üzemek által gyártott fegyvereket és gépeket hiteltbe adhassák el Németországnak.

Egyetlen egy párt alakul: a „Nemzeti Ujjászületés Arcvonala”

**Az Uralkodó aláírta az erre vonatkozó törvényrendeletet —
A választásokon csak ennek a szervezetnek tagjai vehetnek részt**

Bucuresti. Ófelsége az uralkodó csütörtökön este törvényrendeletet írt alá, melynek értelmében az országban csak egyetlen politikai szervezet alakítható, amelynek elnevezése: „Nemzeti Ujjászületés Arcvonala”. Ennek a politikai szervezetnek célja a nemzeti öntudat felébresztése és az állam egységét megvédő tevékenység folytatása.

A „Nemzeti Ujjászületés Arcvonala” működési engedélyét az igazságügyminiszter adja meg, abban az esetben, ha ezt legalább 25 személy kéri. Ezek közül huszan volt, vagy jelenlegi miniszterek, vagy államtitkárok kell legyenek. Ebbe a politikai szervezetbe minden nagykorú román beiratkozhatik. A törvény kimondja, hogy csak ez a párt nyújthatja be választói listáját a parlamenti, közigazgatási és szakmai választásokon. Minden más politikai csoportosulást szigorúan büntetnek.

Az új politikai alakulat alapítói

Az igazságügyminiszteriumba egyébként ma a következő kérvény futott be:

— Miniszter Ur! Hivatkozással a Monitorul Oficial 293—1938. december 16-iki számában megjelent 4312—1938. számú törvényrendeletre, amellyel megalakult a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala elnevezésű egyetlen politikai szervezet, alulírottak áthatva attól a gondolatától, hogy minden erőnk és tudásunkat a haza érdekébe kell állítanunk, hogy ezzel is hozzájáruljunk a kitűzött célok eléréséhez, a már említett törvény harmadik szakaszának értelmében tisztelettel kérjük méltóztassék a politikai szervezet működéséhez szükséges engedélyt kibocsátani. Fogadja a miniszter ur stb.

A beadványt a következő személyiségek írták alá:

Petre Andrei egyetemi tanár, nemzetnevelésügyi miniszter. Anghelescu Constantin volt miniszter, volt bankkormányzó, Aliman-teanu Dumitru mérnök, volt miniszter, Blaga Lucian egyetemi tanár, a Román Akadémia tagja, volt miniszter, dr. Bornemisa volt miniszter, kolozsvári polgármester, Bujoi Ion mérnök, volt miniszter, Canciov Mircea pénzügyminiszter, Calinescu Armand belügyminiszter, Constantinescu Miita nemzetgazdasági miniszter, Cristi Vladimir volt miniszter, Dragomir Silviu volt miniszter, Flueraş Ion volt képviselő, Gafencu Grigore volt miniszter, Garoflid volt miniszter, Ghelmegeanu Mihai közlekedésügyi miniszter, Gherman Eftimie volt képviselő, Ghitescu Stan volt miniszter, Gigurtu Ion mérnök, volt miniszter, Grigorovic Gheorghe volt képviselő, Gusti Dumitru egyetemi tanár, volt miniszter, Hateganu Iuliu egyetemi tanár, volt miniszter, Iamandi Victor igazságügyi miniszter, Ionescu Sisesti egyetemi tanár, földművelésügyi miniszter, Ionescu Mihai tábornok, volt miniszter, a CFR igazgató-tanácsának elnöke, Jinga Victor egyetemi tanár, Iacobovici egyetemi tanár, Miculescu Nicolae mérnök, volt képviselő, Manu Gheorghe tábornok, volt hadseregfelügyelő, Moldovanu Iuliu egyetemi tanár, volt miniszter, Nitescu Voicu volt miniszter, Petrovici Ioan egyetemi tanár, a Román Akadémia tagja, volt miniszter, Perieteanu Gr, a Romániai Ügyvédszövetség elnöke, volt miniszter, Ralea Mihai egyetemi tanár, közmunkügyi miniszter, Radulescu Motru egyetemi tanár, a Ro-

mán Akadémia elnöke, Rujinscy Nicolae tábornok, Rusescu Gheorghe tábornok, Sarev Gh, tábornok, Samsonovici Nicolae tábornok, volt miniszter, a tartalékos tisztek egyesületének elnöke, Savu Eugen volt miniszter, Serban Mihai egyetemi tanár, volt miniszter, Sichiţiu tábornok, a nagyvezérkar volt főnöke, Slavescu Victor egyetemi tanár, volt miniszter, Tataru Coriolan egyetemi tanár, volt miniszter, Teodorescu Anibal egyetemi tanár, Tilca Viorel volt miniszter, Toni V, a tanítók egyesületének elnöke, Valcovici egyetemi tanár, volt miniszter, Vlad Aurel volt miniszter, Vasilescu Carpen a műegyetem rektora, volt miniszter, Giurescu Constantin egyetemi tanár, Leon Scridu volt államtitkár, Hortolomeiu egyetemi tanár és Hodos volt államtitkár.

Csatlakozások az új párthoz

Amint a nemzeti ujjászületés arcvonala megalakításáról intézkedő rendelet törvény nyilvánosságra került

az ország minden részéből tízezerszámra érkeztek Bucurestibe a csatlakozást bejelentő nyilatkozatok. Az ország egyetlen politikai pártjában valamennyi társadalmi osztály legjobbiaival képviselteti magát.

Illetékes helyen különösen kihangsúlyozzák azt a tényt, hogy a politikai szervezetbe sok erdélyi államférfi is belépett. Ezeknek csatlakozása különösen nagyjelentőségű. Ugyancsak említésre méltó, hogy a munkásság képviselői közöttük elsősorban Grigorovici, Flueraş és Gherman nyomban a törvény megjelölése után aláírták az igazságügyminiszterhez betejestett kérelmet. Mindhárom munkásvezér, nemcsak a munkásmozgalmakban, de a nemzeti harcokban is jelentős szerepet játszottak. Az új politikai pártban a szellemi osztály is méltó képviselőt talált. Számos egyetemi tanár, Radulescu Motruval, a Román Akadémia elnökével az élén, szintén tagja a nemzeti ujjászületés arcvonala. Nagy erkölcsi jelentősége van annak a körülménynek is, hogy a román hadsereg tábornoki karának legkitünőbb tagjai, közöttük a hadügyminiszter és a vezérkar volt főnöke szintén ebben a politikai csoportosulásban dolgoznak majd az ország színvonalának emelése érdekében.

A királyi dekrétum, amelynek alapján a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala megalakul, az alkotmánytörvény 98-ik szakasza értelmében a következőket rendeli el:

A királyi dekrétum szövege

1. szakasz. A jelen törvény életbelézésének napján az állam egyetlen politikai szervezete-ként megalakul a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala.

2. szakasz. Ennek a politikai szervezetnek a nemzeti lelkiismeret mozgósítása a célja, egyítörzst és egységes román tevékenység megvalósítása, az állam konszolidálása és a haza előrehaladása érdekében.

3. szakasz. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala működési engedélyét az igazságügy-minisztérium adja meg 25 személy írásos kérelmére, akik közül legalább 20 jelenlegi, vagy volt miniszter, vagy pedig alminiszter kell legyen.

4. szakasz. A királyi tanácsosok jörszerinti tagjai a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala.

5. szakasz. Minden románnak, aki betöltötte 21-ik évét, jörsában áll — az aktív katonák és a bírói kar tagjain kivül — a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala való felvételét kérni, alávetve magukat a jelen törvény végrehajtási utasításában megszabott működési feltételeknek és fezevelemnek.

6. szakasz. Kizárólag a Nemzeti Ujjászületés Arcvonala áll jogában jelöléseket megállapítani és jelölő listákat letenni a parlament, a közigazgatási és a szakmai választásokra.

7. szakasz. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala keretén kívül kifestett politikai tevé-

kenységet titkosnak minősítik, azokat pedig, akik abban résztvesznek, 2—5 évig megfosztják polgári joguktól.

8. szakasz. A Nemzeti Ujjászületés Arcvonala megszervezéséről és működéséről külön végrehajtási utasítás intézkedik, amely szerves részét képezi a jelen törvénynek.

A királyi dekrétumot, amelyet 1938. december 15-iki keltezéssel láttak el. Őfelsége II. Carol király, Miron Cristea pátriárka miniszterelnök, Victor Iamandi igazságügyminiszter és Armand Callinescu belügyminiszter írtak alá.

Szombaton gyűlést tartanak a beadvány aláíról

Azok, akik az igazságügyminisztériumhoz benyújtott aláírt kérvényt aláírták és akik az új politikai párt megalapítóinak tekinthetők, szombaton délután hat órakor értekezletet tartanak a Bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara nagyszobájában.

Be'grádi visszhang

Belgrád. A jugoszláv lapok hosszú cikkekben foglalkoznak az ujonnan alakult romániai Nemzeti Ujjászületés Arcvonala megalapításával. A lapok kiemelik a jelenlegi kormány gazdag bel és külpolitikai működését s ugyancsak nagy jelentőséget tulajdonítanak Tatarescu királyi tanácsos párisi nagykövetté való kinevezésének.

A felvidéki magyar mágnások visszakövetelik birtokaikat

Budapestről jelentik: A magyar kormánykörökben különös aggodalommal figyelik beolygós mágnás családoknak azon kéréseit, amelyekkel visszakövetelik a volt csehszlovák állampolgárságu magyarok kisajátítások útján szerzett birtokaikat. Budapesti politikai körökben azt állítják, hogy ezek a követelések mind

kitartóbbak, mert a legmagasabb körök támogatják azokat. A magyar kormány nehéz dilemma elé került: vagy eleget tesz a kisajátított birtokosoknak és ezáltal kiteszi az országot valóságos forrongásnak, vagy egy újabb súlyos politikai krízist idéz elő.

Visszamenő hatálya van a román-német kereskedelmi egyezménynek

Bucurestből jelentik: Amint legutóbbi számunkban jelentettük, a román-német kereskedelmi egyezményt megszüvegezték. Az egyezmény ezek után aláírásra került. A föszerződés mellett négy függelék tartalmazza az eddigi rendszerrel szembeni módosításokat. A négy egyezmény a következő:

1. A clearingforgalom szabályozása.
2. Kereskedelmi függelék.

3. A kompenzáció tárgyát kitevő áruk felsorolása és az átvételre kerülő mennyiség.

4. Állategészségügyi megelőzés.
A német márka eddigi 38—39 árfolyamát a Nemzeti Bank 40,50—41,50-re emelte az egyezmény értelmében, ami hat százalékos emelésnek felel meg. Az exportmárkát a Nemzeti Bank tehát 40,50-el veszi át, míg az importöröknek 41,50-et kell fizetniük. Tudvalévóleg a németek először öt-

venen felüli árfolyamot követeltek, később pedig megelőgedtek volna 41,50—42,50 árfolyammal is. Ami az árucseré nagyságát illeti, azt október elsejétől 1939. szeptember 30-ig oly módon szabályozták, hogy a keret ezen év alatt 9 milliárd lei lesz, ami megfelel az utolsó öt év folyamán lebonyolított legnagyobb forgalomnak.

Az állategészségügyi egyezmény azonos azzal, amelyet Románia a múlt évben Ausztriával kötött. Az új kereskedelmi egyezményt román részről Ion Christu meghatalmazott miniszter, német részről von Claudius, a delegáció vezetője írták alá. Hatálya visszamenő, 1938. október elsejétől.

A román-olasz egyezmény

Az a kereskedelmi egyezmény, amely a múlt héten Olaszországgal jött létre, már megjelent a Monitorul Oficialban. Ennek a kölcsönös pénzügyi jogsegélyre vonatkozó részét már ismertettük.

Az egyezmény a lira árfolyamát 7,172 leiben állapítja meg, tehát az olasz nény jelenlegi paritásán. A megállapodás szerint december 15. és május 15. között Olaszország még 35 ezer vagon gabonát fog átvenni, amelyet nagyrészt olasz, de részben román hajókon szállítanak. Az egyéb, a kereskedelmi év felében kiszállítandó áruk értéke a következő: tengeri 20 millió, száraz hűvelyes 4 millió, munteniai szilva 600 ezer, olajosmagvak 20 millió, egyéb magvak félmillió, zsír és sonka félmillió lira értékben.

A kompenzációs áruforgalom másfélmilliárd lei összeget tesz ki.

A kompenzációs árulistán a nagyobb tételek a következők: Romániai export Olaszországban, értéke lirában: lovak 300 ezer, szarvasmarha 20 millió, sertés 1 millió, élő és vágott szárnyas 2 millió, elkészített hús 250 ezer, tojás százezer, buza 170 millió, zab 10 millió, tengeri 30 millió, fűfűrészáru 30 millió, tölgyfadeszka 2 millió, rönkök (Lybia számára) 4 millió, ugyancsak az anyaországban 4 millió, összes kivitel 498 millió lira.

A kongresszus baloldali magatartása idézte elő az equadori eseményeket

Newyorkból jelentik: Az Equadorban történt államcsinyról azt tartják, hogy a kongresszus felosztatására annak baloldali magatartása adott okot. A baloldaliak azzal vádolták meg a köztársasági elnököt, hogy az alkotmányellenes működést fejtett ki. Erre az elnök elfordult a kongresszus felosztatását s a baloldali pártok vezetőinek letartóztatását. Elhatározásában a köztársasági elnök a jobboldali pártok vezetőire és a katonaságra támaszkodik. Egyben megette az elnök az előkészületeket a tavaszi választásokra. Az egész országban csak egy-két ezred szállt sembe az elnök intézkedéseivel, de a kormányhü csapatok ugy a fővárosban, mint a vidéki városokban is megszállták a fontosabb középületeket,

Szerencse

és szerencsétlenség

Írta: ANDRÉ BIRABEAU

Meglátták és megszerették egymást s megesküdtek. Claire és Julien egyszerű emberek voltak, az életben nem láttak bonyodalmakat és úgy látszott, így fogják leélni egész életüket. Nem voltak gazdagok, de Julien apjától napernyő-, sétatálcás és esernyőboltot örökölt, már pedig a nap mindig fog sütni és az eső mindig fog esni, úgyhogy megélhetésük biztosítva volt, ha nem is számíthattak arra, hogy jövedelmük nagyon fog szaporodni. Vannak, akik semmivel könnyebben megelégszenek, mint kevéssel, de Julien és Claire nem ebből a fajtából valók voltak. Julien egész nap az üzletben volt, Claire meg a háztartást látta el és a háztartás éppen elég dolgot ad, ha valaki igazán rendben akarja tartani.

1936. májusában azután furcsa dolog történt Julien apjától a bolttal együtt örökölte Léocadie kisasszonyt is, aki meghatározhatatlan koru, mogorva teremtes volt és a boltban segített. Nos, ezen a szép májusi reggelen Léocadie kisasszony, akit még soha senki izgatottan nem látott, magából kikelve rontott be az üzletbe, Julien elé állt és harsány hangon közölte vele, hogy vége azoknak az időknek, mikor a gazda kizsákmányolhatja alkalmazottját, ezentul azoké lesz a föld, akik megművelik és azoké az esernyő, akik eladják. Ezzel felkapott egy esernyőt és mindent elkövetett, hogy eltörje Julien fején. Így történt, hogy Julien kény-

telen volt lemondani Léocadie kisasszony további szolgálatairól. Aznap este azt mondta Clairenek:

— Fiacskám, látod, az árak esnek, az üzleti élet pang. Megtakaríthatnók Léocadie bérét, ha hajlandó lennél...

— De Julien, boldogan! — kiáltott föl Claire kitalálva Julien gondolatát és másnap már be is állt az üzletbe.

Ezentul tehát Claire friss, csinos kis személye foglalta el a vénkisasszony kevéssé vonzó személyiségének helyét az üzletben.

De rövid idő múlva Claire elvesztette jókedvét és vidámságát. Sápadozott, idegeskedett, rosszul aludt, látszott, hogy gond gyötri. Végül Julien is észrevette Claire bánatát és megkérdezte, mi van vele.

— Ó, ha tudnád, milyen borzasztó! — tört ki Claire, aki csak arra várt, hogy kérdezzék. — Tudod, milyen babonás vagyok. Mit csináljak, így neveltek. Anyám, emlékezz, egyszer leejtett egy képet és megmondta, hogy valaki meghal a családban és pár hónapra rá ő maga volt halott. És te magad se mégy el egy létra alatt és nem mersz visszafordulni reggel, ha otthon felejtettél valamit...

— Jójó, — mondta Julien — de hát mire akarsz kilyukadni?

— Arra, hogy esernyőt kinvitni a házban szerencsétlenséget jelent. Tudom, ez a dolgunk. Ezen nem lehet segíteni, de azért mégis rémes. És ha valaki megáll a kizsákmányolást, imádkozom, hogy ne jöjjön be, mert akkor megint az esernyőket kell

nyitogatni és az előbb-utóbb rémes szerencsétlenséget fog ránk hozni. És már hozzá te mindig tárgyszól és alkuszol a vevőkkel és csábítod őket a drágább darabok megvételére és kinyitsz egy egész regimint esernyőt. En ezt már nem is bírom. Már elment az étvágyam és nem alszom az aggodalomtól. Olyan ez, mintha az ember állandó viharban és villámlásban élne, tudva, hogy előbb-utóbb persze belecsap a ménkü...

Julien megpróbálta megvilágosztatni Clairet. Hiszen anyja is egész életén át nyitogatta az esernyőket. Mégse lett semmi baja.

— De meghalt! — mondta gyászosan Claire.

— Igen, 70 éves korában — mondta Julien.

— Mégis meghalt — ismételte makacsul Claire.

— De hát mi boldogok vagyunk és semmi bajunk — erősködött Julien, de nem tudta meggyőzni Clairet. Annál kevésbé, mert Clairenek igaza volt, ő maga is félt elmenni a létra alatt és ha reggel otthon felejtett valamit, óvakodott attól, hogy visszaforduljon. S mikor kifogyott az érvekből, Claire szomorúan nézett rá, mintha azt mondtá volna: „Csak várj! Majd meglátod!”

Egy reggel Julien kinyitotta az ujságot és felkiáltott: Ötmillió frankot nyertek sorsjegyükkel.

— Claire! És te még azt hitted, hogy valami baj történik velünk!

... És mégis Clairenek volt igaza. Ilyen nagy vágyon, ha hirtelen jut valaki hozzá, gyakran csak baj. Egy év múlva Julien és Claire megcsömörlöttek, összevesztek, elváltak, tökérementek.

Anglia erélyesen megvédi kereskedelmi érdekeit

W. edemann kapitány a jövő hónapban utazik Londonba — Ciano gróf hétfőn Budapestre érkezik

Londonból jelentik: Az alsóházban a késő éjszakai órákban egyhangulag elfogadták azt a törvényjavaslatot, amely a kiviteli hitelbiztosítás alapján az állam által nyújtható szavatosság határát 50 millióról 70 millióra emelte fel. A kereskedelmi miniszter záróbeszédében hangoztatta, hogy ha kell Anglia kereskedelmi fegyverkezést eszközöl, amely ugyanolyan, mint a katonai fegyverkezés.

— Mi nem akarjuk használni a katonai fegyvereket — mondotta — de ha vannak fegyvereink, akkor sokkal valószínűbb, hogy nem lesz szükség használatukra. Nem akarjuk a kereskedelmi háborút sem, de ha mégis harcolni kell, van hozzá elég emberünk, eszközünk és bátorságunk. Nem akarunk más országokat a világkereskedelemből az őket megillető részüktől megfosztani és reméljük, hogy versenytársaink belátják, hogy reájuk nézve is előnyösebb, ha békésen megegyeznek, mint-hogy folytatják az okatlan árromboló harcát.

London. (Rador.) A Daily Herald óriási betűkkel szedett cikkben azt írja, hogy Wiedemann kapitány a jövő hónapban érkezik Londonba, hogy a gyarmatokat követelje.

Róma. (Rador.) Franciaország határozott magatartása az olaszok tuniszi, korzikai és dühüti követeléseivel szemben ellenséges ér-

zelmeiket váltott ki római körökben. Ehhez nagyban hozzájárult Bonnet külügyminiszternek az a nyilatkozata, hogy Franciaország sohasem lesz hajlandó területének legkisebb részét is átengedni Olaszországnak. Ilyen me-rev visszautasításra a római körök nem számítottak.

London. (Rador.) A Reuter ügynökség jelentí: Angol hivatalos körökben nem tudnak semmit arról a hírről, amely szerint Chamberlain miniszterelnök ajánlatot tett Mussolini olasz miniszterelnöknek angol Szomáliának az olaszok részére való átengedésére vonatkozólag. Ezzel szemben Chamberlain azt kívánta Mussolinótól, hogy békésebb politikát folytasson.

Budapestről jelentik: A délutáni lapok úgy értesülnek, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter december 19-én, hétfőn érkezik Budapestre. Az olasz külügyminiszter négy napot fog Magyarországon tölteni és résztvesz a tiszteletére rendezendő két napos vadászaton is.

Prágából jelentik: A Ceske Slovo jelentése szerint Chvalkovszky külügyminiszter még karácsony előtt Berlinbe utazik. Utazásának német körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Fontos beruházások miatt

Minden vonalon növeli a közterheket a városvezetőség

Az összes lakók a lakbérek 5 százalékát városi illeték címén kötelesek befizetni — Felmillió leies befektetéssel átszervezik a bejelentőhivatalt, aminek előfeltételeként új népszámlálást rendeznek Aradon

Nagy feltűnést keltett a lakosság körében az a kezdeményezés, amelynek célja a városi közterhek csaknem minden vonatkozásban történő, jelentős felemelése. Legutóbb például — közvetlen a végeredményében szintén anyagi megterhelést jelentő kötelező közmunkáról szóló rendelkezés kibocsátása után. — a város pénzügyi szolgálatának emberei járják sorra az aradi házakat és nyomtatványokat hagynak hátra az összes lakásbérlők részére, amely szerint

Aradváros területén az összes lakók az általuk elfoglalt bérleményért fizetett bérösszeg 5 százalékát kötelesek városi adóként betízetni.

Mivel az új közterhek bevezetése váratlanul érte az adófizető közönséget és mivel az 5 százalékos lakbérleti illeték nem az egyedüli újonnan alkalmazott, vagy felemelt városi közteher, kérdést intéztünk Bejan Romulus dr. polgármesterhelyetteshez, hogy mi tette szükségessé a város bevételeinek ilyen nagymértékű növelését akkor, amikor

a város polgárságának jövedelme a múltbani viszonyokhoz mérten nem emelkedett, sőt, a megélhetés talán drágább lett, mint volt azelőtt.

A polgármesterhelyettes a kérdésre adott válaszában azzal indokolja a városi teherviselési kötelezettség kiterjesztését és az eddigi méreteket meghaladó alkalmazását, hogy egyrészt a jelenlegi városvezetőségnek a régebben működött városi gazdálkodásoktól jelentős teherfölteket kellett átvennie s ezeknek fedezése komoly gondot okoz, másrészt pedig számos olyan újítást kell elvégeznie, amelyeknek bevezetése már eddig is mulasztásszámba ment

és amelyeknek alkalmazása most már halaszthatatlan. Hangsúlyozta a polgármesterhelyettes, hogy a tervbeveti megvalósítások

között több olyan vállalkozás létesítése is szerepel, amelyek jelentős jövedelemhez juttatják a város pénztárát.

Abban az esetben, ha a befektetések gyümölcözőse megkezdődik, — igérte a polgármesterhelyettes a sajtó nyilvánosságán keresztül Aradváros közönségének, — úgy a közterhek csökkentésére is sor kerül.

Egyelőre azonban a városvezetőség kénytelen a számára törvényesen megengedett anyagi lehetőségek legmagasabb határát igénybe venni s ezzel magyarázható az, hogy most bizonyos vonatkozásban váratlanul következett be a városi illetékek növelése, vagy éppen alkalmazása.

A megvalósítandó tervek között szerepel különben a bejelentőhivatal teljes átszervezése. Ez a bejelentő hivatal, amely a rendőrség szolgálatának kötelékében működik, a városi ügyvitelhez tartozik, a város gondoskodik fenntartásáról és az összes anyagi feltételekről. Már sok panasz merült fel a bejelentő hivatal elavult, rossz berendezése, beosztásának idejétmúltsága és általában a közhasználat szempontjából mutatkozó számtalan hátránya miatt. Hiába követnek el mindent a bejelentőhivatalnál működő városi közegek és Slavu Ilie rendőrtiszt, aki a hivatal ügyeit irányítja, a közönség zavartalan kiszolgálása, a modern igényeknek megfelelő bejelentési és nyilvántartási módszer alkalmazása adott körülmények között lehetetlen.

Ezek a felismerések végül is ahhoz a megállapításhoz vezettek, hogy a bejelentőhivatal gyökeresen át kell alakítani. Elvben már el is határozták a bejelentő-szolgálat tökéletes modernizálását és átszervezését, ami felmillió leit igényel.

Új nyomtatványokkal, kartotékokkal, nyilvántartási fiókokkal és szekrényekkel látják el a

bejelentő hivatalt s a tökéletes nyilvántartási rendszer érdekében a városvezetőség Aradváros egész területén helyi népszámlálást rendez. Összeírják Arad valamennyi lakóját és az újonnan összegyűjtött adatokat modern nyilvántartási módszerek alapján dolgozzák fel

ugy, hogy a tájékoztatás, az adómegállapítás, közrendészet és egyéb közérdekű szempontok szerint könnyen kezelhető, gyorsan áttekinthető kimutatási rendszer áll majd a hivatal rendelkezésére. Kétféleképpen csoportosítják a bejelentőhivatal nyilvántartását. Egyrészt a város területén található valamennyi ház számára kartotékot készítenek a lakók pontos feltüntetésével, másrészt minden aradi polgár részére ugyancsak külön egyéni nyilvántartás készül. Amikor azután az újítások keresztülvitelével elkészülnek, bevezetik azt a rendszert, hogy bárki kér valamelyik aradi polgárról felvilágosítást, az adatok bemondása után a legrovidebb időn belül kis tájékoztató-lapot kap az összes benyújtott kérdések megválaszolásával.

Az előkészítő megbeszélések már megkezdődtek. Több tervet és javaslatot terjesztettek elő megbeszélés miatt, hogy a legjobb rendszer és módszer alkalmazását megvitatásák. Stoichitoiu Constantin csendőrezredes, az aradi rendőrség parancsnoka Slavu Ilie rendőrtiszt, a bejelentőhivatal főnökének társaságában már többször felkereste Bejan Romulus dr. polgármesterhelyettes, kivel együtt dolgozzák ki a részletes terveket.

A kommunista párt feloszlátását követeli a párisi sajtó egy része

Párisból jelentik: A nemzeti irányú sajtó felhívást intézett a kormányhoz, amelyben hangsúlyozták, hogy Moszkva propagandája nemzetbomlasztó. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozták, hogy meg kell tenni minden védőintézkedést és a kommunistákat törvényen kívül kell helyezni. Eddig 18 állam feloszlatta a kommunista pártokat, amelyek nemzetellenes munkát fejtettek ki.

Kína barátságos viszonyt kíván Németországgal

Berlinből jelentik: Csen-Nsieh újonnan kinevezett kínai nagykövet megérkezett Németországba és átvujtotta meghívó levelét a Führernek. Kihallgatása folyamán fejtárta Hitler előtt azon óhaját, hogy a két birodalom között a lehető legkedvezőbb gazdasági és politikai viszony fejlődjön ki. Kína természeti kincsei még fejlődésére várnak, éppen ezért szükség van a német iparral való együttműködésre is.

Hitler válaszában ugyancsak hangsúlyozta, hogy a Német Birodalom a jövőben is fenntartja a barátságos viszonyt és a lehetőségig kiszélesíti a gazdasági kapcsolatokat.

IRANIA premiermozgó TBL: 12-32

Két premierműsor!

I. A levegő ördögei

Izgalmas, exotikus repülőfilm.

II. Az utolsó erőd

Élegető cowboy film BOB BAKER-rel.

Uj „Metro-híradó”.

5. 7. 15. 9. 30

5 órakor mérsékelt helydrak. „Utolsó Erőd”

Őfelsége II. Carol király a hadsereg irányítója

„Abban a szerencsés helyzetben voltam és ezért büszke is vagyok, hogy a parancsnokságot a legalsóbb foktól a legmagasabbig gyakorolhattam. Ez a körülmény ad Nekem lelki önbi-
zalmat ahhoz, hogy a hadsereg vezetésében ha-
tározott szavamat hallathassam”.

Gyermekkorában felöltötte a katonaruhát és az ősök hagyományos erényeiben nevelkedett, ugyanakkor pedig példaképpen állott előtte felséges nagybátyja s királyi atyja. 1909. október 1-én II. Carol királyt, akkor Carol herceget, hadnagyi rangra emelték és ő reá bízta a sinai vadász-
zászlóali szakaszának parancsnokságát, ami azt bizonyítja, hogy katonai rangja nem volt tisztel-
heli adományozás, Carol herceg nagyon szerete-
te szakaszát, később pedig századát és saját ta-
pasztalataiból igyekezett elsajátítani a vezetés, az
irányítás és a parancsnoklás irányelveit. Az 1913.
évi hadiárat még inkább növeli tudását, amikor
atyja, a román hadsereg főparancsnoka lassan-
ként bevezette a hadvezetés magasabb s gyakor-
lati megismerésébe. A világháború tudását és az
erélyét még jobban növelte és fejlesztette. Ekkor
már ezredparancsnok volt és megfelelő előkép-
zésben részesült, a későbbi felelősségteljes or-
szágevezetés szempontjából is. Tanasztalatait I.
Ferdinand király oldalán, mint a 70-ik gyalogez-
red parancsnoka, a harctereken és tűzvonalain is
gyarapította. A háború befejezése után tovább ha-
ladt a katonai rangfokozathoz és 1919-ben tábor-
noki rangra emelték. Éveken át szerzett tanasz-
talatait és tudását napvisezően alkalmazhatta a
hegyi vadászrezdekénél, melyeknek parancsnok-

ságát ellátta. A hadseregre vonatkozó minden
egy-egy ügyirat módfelett érdekelte és azok egytől
egyig átnentek az ő kezén is. Napvisező iskolá-
nak bizonyult ez a módszer. A világháború után
a román hadseregben bizonyos hiányok mutatkoz-
tak, amelyeket még akkor nem sikerült kiküszö-
bölni. Egy olyan emberre volt szükség, aki ezt a
hiányt napvisező érzékkel, erélves kézzel meg-
szüntesse. Carol trónörökös királyi atyja uralko-
dása idején a légierő és a tengerészetügy parancs-
nokja lett. Fáradszóról dologozott és munkálko-
dott a hadsereg fejlesztése terén és számtalanszor
kivívta munkatársainak csodálatát, akik minden-
kor napvisező értékelték kiváló tudását és szakava-
tottságát.

Ime ez a magyarázata annak a hozzáértés-
nek és tudásnak, amellyel Őfelsége az országnak
a hadseregét vezeti. Könnyűből ezt nem lehet ta-
nítani, magyarázatok is keveset használtak volna.
Egy ilyen fényes multy trónörökösből csakis ki-
váló király lehetett és napvisező szervezőerővel
bíró hadseregpáncsnok. II. Carol király igazi
parancsnok, mert meg van benne a jó hadvezetés
három főkölléke: parancsnokol, kiképez és a köz-
igazgatást vezeti. Trónralépése naniától ellátia a
hadsereg parancsnokságát és olvképpen készíti
elő, hogy ha elérkezik az óra, minden körülmé-
nyek között meg tudja állni a helyét. A kiképzés
irányelveit évről-évre ugyancsak Őfelsége szab-
ja meg.

Őfelsége iránti elismerés bizonyítékául a mult
évben a legfelsőbb hadiskola tanári kitüntetésé-
vel tisztelték meg a Nagy Királyt.

Karácsonvi olcsó vásár!

Selyemharisnya, férfi és gyermek-
harisnyák, reformok, szettef, ke-
ztyű és téli trikók árak

Bogvó-nál olcsón

Corso-mozi mellett

Feltalálták a repülőgépet, amellyel

házzról-házra lehet szállni..!

London. (Rador.) A Daily Mail jelentése
szerint több nemzetközi szakértő a legna-
gyobb titokban egy olyan repülőgéppel ki-
sérletezik Londonban, amely a legnagyobb
könnyedséggel szállíthat bárkit egyik háztól
a másikba. Ezt a repülőgépet éppen olyan

könnyű vezetni, mint egy autót, ugyanazzal
a biztonsággal, de négyszer olyan gyors-
sággal. Egy helikopterrel van szó, amelyet
Raul Harner osztrák mérnök talált fel és
annyira többéltetette, hogy bármely ház-
tetőre leszállhat.

Kiemelik a tenger mélyéről Napoleon flottáját

Jogi vita a francia és az egyiptomi kormány között a tulajdonjogról

Kairóból jelentik: Száznegyven év előtt
súlyesztették el az angolok Napoleon flottáját
Abukirnál. Az elsüllyedt francia flotta körül
most váratlan jogi vita keletkezett. Nemrég
ugyanis egy francia és egy olasz cég is arra
az elhatározásra jutott, hogy az Orient nevű
vezérhajót, amelyen állítólag sok értékes kincs
is a tenger alá került, kiemelik a tengerből.

Tekintve, hogy az abukiri öböl, amelynek
mélyén pihen Napoleon hajóhada, az egyiptomi
vizekhez tartozik, az egyiptomi kormány
arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hajó
tulajdonjoga Egyiptomot illeti meg. A kairói
francia követ viszont azt hangsúlyozta, hogy
Napoleon flottája francia állami tulajdon ma-
radt akkor is, ha közben 140 évig a tengerben
pihent és nincs olyan jogi szakkönyv, még a
Korán sem, amire az egyiptomi kormány eb-
ben a kérdésben hivatkozhatna.

Mikor a vita már jegyzékváltásokban is

Vasárnap a színházban!

„Három a huszár“

a legkiválóbb népies operett-
ujdonság.

folytatódott és az egyiptomi kormány szakér-
tőket bízott meg álláspontja jogalapjának ki-
dolgozásával, hirtelen megegyezés jött létre a
szembenálló felek közt, mert a franciák kije-
lentették, hogy az elsüllyedt Orient nevű hajó-
nak csupán történelmi becsü értékeire tarta-
nak igényt, a rajta levő kincseket pedig előre
átengedik Egyiptomnak.

Ezen az alapon remélik, hogy a hajó ki-
emelési munkálatait rövidesen megkezdik.

A franciaországi breton függetlenségiek bünperere

Tagadják a vádlottak, hogy Németországból pénzelték őket

Párisból jelentik: A rennesi törvényszék
szerdán kezdte tárgyalni Beauvais, a nemzeti
breton-párt elnöke és Mordel, a breton auto-
nomista pártlap főszerkesztőjének bünperét. A
vádirat szerint Beauvais és Mordel cikkeik ál-
tal csorbítani igyekeztek Franciaország terü-
leti épségét.

A tárgyaláson felolvasták a szóban forgó
cikkeket, amelyekéft a vádlottak vállalták a
felelősséget. A cikkekben azt hangoztatták,
hogy Bretagne csak úgy érheti el teljes felvi-
rágzását, ha elszakad Franciaországtól és
önálló köztársasággá alakul át. A bretonok ré-
szére ugyanazt követelték a cikkekben, amit a
békeszerződés más nemzeteknek megadott, to-
vábbá a breton nyelv hivatalos használatát. A

Polgár Sándor temetése

Péntek délután fél három órakor Aradváros
mélységes részvéte mellett kísérték utolsó útjára
Polgár Sándort, Arad egykori nagynevű művészt,
a Textilgyár volt főpénztárosát. A temetés kez-
dete előtt már zsufolásig megtelt a halottasház
előtti térség és a gvászolók soraiban felfedezhet-
tük elsősorban az elhunyt porig sujtott hozzátar-
tozóit, baráti körét, a textilgyár tisztviselőinek
egy részét, akik Kleinhdndler Abris igazgató veze-
tésével jelentek meg az egykori kartársuk végtisz-
tességén, a volt színész-kollektái közül azokat, akik
soha sem felejtik el Polgár Sándort és tisztelői-
nek nagy számát, akik közül sokan mér hálásan
tapsoltak a kitűnő művésznek, sokan pedig szemé-
lyes jóviszonyt tartottak az elhunytal.

A rövid gyászszertartás után dr. Vágvölgyi Lajos
főrabbi mondott gyászbeszédet. A főrabbi, aki az
utóbbi napokban gyengélkedett, megrázó szava-
kal méltatta Polgár Sándor hervadhatatlan emlé-
két. Falus Lajos dr. Polgár Sándor baráti köre ne-
vében bucsuztatta az elhunytat, aki igazi barát
volt.

— Az utolsó időben, betegségére és számos tra-
gikus esemény, mely körötte lejártszódoft, kivonta
őt körünkől, most pedig örökre eltávozott, de
emléke barátai szívében mindenkor él majd to-
vább.

A Kereskedelmi és Iparkamara titkárnak bu-
csuzatója után id. Szendrey Mihály a színész-
kartársak és a maga nevében zárta le a bucsuzta-
tók sorát.

— A régi tragédiáirók — kezdte beszédét
Szendrey Mihály — Sophokles, Shakespeare köl-
tötték olyan megrázó történeteket, amelyhez ha-
sonlót most a láthatatlan sors írt meg az életben.
A barátom, aki két éven keresztül uvszólván
haldoklott, nem tudott, nem akart meghalni. Sze-
rettei, hitvese, fia és sógora, aki legioőbb barátia
is volt, tartották őt életben odaadó ápolással. A
nagybeteg elvesztette egyetlen fiát, barátját akik
mint szerető édesanya gondozták és rapaszkodtak
hozzá. Tulélte őket. A legnagyobb szenvedés talán
nem is a haldokló számára volt ez, hanem szerető
hitvese számára, aki ha férje beteg fia után ér-
deklődött azt felelhette, hogy már jól van. Ha pe-
dig a fia érdeklődött atyja iránt hasonló választ
adhatott és közben a két egymás melletti szobá-
ban két haldoklót ápolt.

Idősebb Szendrey Mihály beszédét így fejezte
be:

— Ötvenhárom esztendeie mellem álltál, meg-
fontad a kezemet, mint fiatal színésznek. Ekvitt
voltunk évtizedekig, először mint segítőtársam,
azután mint vezető színészem, később pedig, mint
öreg megértő barátom. Most elengedted a keze-
met, de remélem és bízom abban, hogy az Isten
kegye megengedi nekem, találkozni fogunk ott,
ahol csendben és nyugalomban továbbra is egy-
más mellett lehetünk. Nyugodj békében!

A beszédek elhangzása után végső nyugvó-
helyére helyezték Polgár Sándort.

Pénteken néhány órával a temetés után táv-
iratot kézbesítettek id. Szendrey Mihálynak. A táv-
irat Budapestről érkezett, a Magyar Színészegye-
sülettől a következő szöveggel:

— Polgár Sándor temetésén kérlek képviseld
egész magyar színészetet nevünkben is és terhünka-
re helyez el koszorút. Levél megy. Tihanyi, a szí-
nészegyesület elnöke.

A távirat bár kissé megkésett, de kifejezi azt
a nagy részvétet, amellyel az egész magyar szí-
nészársadalom eltelt Polgár Sándor a kiváló mű-
vészember halálhírének tudomásulvételekor.

vádlottak a bíróság előtt is hosszasan kifejtet-
ték programjukat. A vádlottak hangoztatták,
hogy nem kaptak pénzbeli támogatást Német-
országtól.

A tanuk kihallgatása után az ügyész vád-
beszédében hazaárulásért a legrigorubb büntet-
etés kiszabását kérte. Az ítélet kihirdetése
szombaton lesz.

Bálakat és házimulatságokat

zenekarral, eset-
leg duettban is elvállal a közhírvolt Lammert
és Léva y-jazz
Telefon: 1146, Hotel CRUCEA ALBA LEVAY
Jazz-zongora és harmonika oktatást vállal
kezdéstől a végső kiképzésig L A M M E R T

Az Uralkodó beiktatta Máramaros püspökét

Őfelsége beszéde az új püspök feladatairól

Bucurestiből jelentik: Máramaros püspökének beiktatása alkalmával Vasile Stan, az új püspök a következő beszédet intézte Őfelségéhez:

— Sire! Éppen 203 esztendeje annak, hogy Máramarosban az utolsó görög keleti püspök elhunyt. Hosszu ideig tartó idegen uralom után végül is visszakerültünk az anyaországához. Ez a vidék mindenkor a román vajdák fészke volt és ősi hitét mindvégig megtartotta. Máramaros megye 14 görög keleti kolostora közül hat püspöki székhely volt és innen indult el az a világosság, amelyet a szent könyveknek román nyelvre való fordításával értünk el.

A püspök ezután beiktatásáért köszönetet mondott az Uralkodónak, majd beszédét így folytatta:

— Amikor Felséged kezéből a pásztorbot átveszem, ünnepélyes fogadalmat teszek Uralkodóm és az egész ország színe előtt, hogy a rámbizott egyházmegyét mindenkor a Felséged iránt érzett megtántoríthatatlan engedelmesség szellemében fogom vezetni. Alázatos szolgálat leszek még hazámnak és egyháznak. Kérem a jó Istent, éltesse és oltalmazza Felségedet, Mihai nagyvajdát, népünk reménységét és éltesse a Mindenható a román dinasztíát.

Őfelsége az uralkodó a következő szavakkal válaszolt a püspök beszédére:

— Szentséged! Örömteljes feladatot végzek ma, amikor Szentségedet az újjászervezett máramarosi püspökség fejévé beiktatom. Atyáink Istene megengedte Szentségednek, hogy az országnak ebben a fontos részében nehéz küldetést végezhesen. Ha a hadsereg arra hivatott, hogy vértárazatok árán az ország határait megvédelmezze,

ugy az egyháznak az a kötelessége, hogy a lelkek megerősítése és az erkölcsi erők megacélozása révén megvédje az ország lakosait. Azzal a fényvel, hogy a pásztorbotot Szentséged kezébe adtam, bizonyosságát adtam annak, hogy uralkodói lelkemben különös figyelemmel viseltetek eme történelmi országrész lakóinak sorsa iránt. A máramarosi egyházmegye nem gazdag, sőt elenyészően egy olyan vidék, amelynek lakói nehéz munkával keresik meg mindennapi kenyerüket. Már csupán ezért is örülnie kell az ottani lakosságnak az új püspökség megalakításáért. Szentséged gondiát fogja viselni a lelkeknek, nemcsak vallási szempontból, hanem a vidék gazdasági és kulturális előrehaladásában is nagy szerepet fog viselni. Ennek a határszéli püspökségnek létesítése nemzeti szempontból rendkívül nagy jelentőséggel bír és egyúttal kihangsúlyozása etnikai jogainknak és annak a ténynek, hogy határaink sérthetetlenek. A máramarosi püspökséget úgy alakítottuk meg, hogy az örökké fennmaradjon, meri Románia mai helyzetében véglegesnek tekinthető. A máramarosi püspökség újjáélesztése révén Szentségedet bízunk meg ennek az egyházmegyének vezetésével. Szentségedet, aki a nyugati hegyek fia és aki Erdély szívében látta meg a napvilágot. Szentséged jól ismeri a vidék lakóinak életét, bajait és fájdalmaikat. Ugy bel- mint külföldön végzett tanulmányai és egyházi pályafutása biztosíték arra, hogy valóban azt a lelkipásztort találtuk meg, akire valóban szükségünk volt. A Mindenható áldja meg Szentséged magas lelki és nemzeti feladatát. Fogalja jókívánságaimat és tolmácsolja egyházmegyéje lakosságának, hogy nagy szeretettel viseltetek irántuk.

A magyar kisebbség képviselőitől tárgyalások indultak meg Miron Cristea pátriárka-kormányelnök és a magyarság vezetői között

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Gyárfás Elemér dr. és Willer József dr., Dragomir Silvius dr., kisebbségi főkörménybiztos utján a következő szövegű feliratot nyújtották be Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök részére.

— Tudomást szerezvén arról, hogy a kormány a magyar nemzeti kisebbség helyzetének és érdekképviseletének kérdését megtárgyalni óhajtja valamint a nemzeti kisebbség képvise-

leti módját és a lezárhatóbb kérdéseit, van szerencsénk barátaink, köztük gróf BETHLEN György nevében és megbízásából is tisztelettel tudomására hozni, hogy mi és barátaink e célból mindenkor rendelkezésére állunk. Felajánlunk jó szolgálatainkat a minket érdeklő kérdések megoldása céljából. Dr. Willer József és dr. Gyárfás Elemér.

Százezer hamisított utlevél van forgalomban Európában!

Londonból jelentik: Arlaud Domington, a Scotland Yard egyik kitűnő vezetője, nemrégiben igen érdekes leleplezésekkel szolgált a hamis utlevelek forgalombahozataláról. Az angol rendőrelügyelő hónapokig tartó nyomozás után érdekes megállapításokra jutott.

A kiváló rendőrtiszt a lapok munkatársainak elmondta, hogy az egyik keletfranciaországi kis városkában leleplezett le egy európai „ulevelgyárat“. A bámulatos gondossággal megszervezett utlevélhamisító társaság vezére egy középkorú férfi, H. ügyvéd. Főfoglalkozása a hamis utlevelek előállítására és ügyvédi irodáját csak törvénytelen üzemeinek leleplezésére tartotta fenn. A társaság H. ügyvéden kívül még hat személyből áll, akik társasviszonyban vannak ma is egymással. Érdekes, hogy a hamisító banda katonai alapon szervezkedett meg. Így például a hét utlevélhamisító egyik a másiknak alárendeltje. Az utlevélhamisítók valamennyien jól ismerik az egyes országok utlevél törvényeit, úgyhogy számukra meglepetés ugyiszovalan nem létezik. Sohasem tévednek, hiszen a legjelentéktelenebbnek látszó hiba is elegendő ahhoz, hogy a hatóságok a hamis utlevelet felismerjék. Nagy körültekintést igénylő munkájukért viszont szép jövedelmeket él-

veznek. Átlagban 15—20 ezer francia frankot keresnek havonta.

A vizsgálat során, — bár a szóbanforgó társaság tagjait nem sikerült letartóztatni — megállapítást nyert, hogy a keletfranciaországi kis városkában működő utlevélhamisító banda állandó összeköttetést tart fenn azokkal a hasonló műveletekkel foglalkozó „társaságokkal“, amelyeknek székhelye Londonban, Párisban, Bordeauxban, vagy Aihében van. A hamisított utleveleknek Európaszerte egységes ára van. Így például egy angol utlevél 10.000 francia frank, az amerikai 7000, a francia 5—6000, a holland, svájci és skandináv államoké 4000, lengyel és a Balkán-államokbeli 1000—1500, német 300 francia frank. Az igénylők az emigránsok különböző osztályai közül kerülnek ki, akik természetesen törvényes uton nem juthatnak vízumhoz, vagy akik olcsón kívánják nemzetiségüket megváltoztatni. Sokszor felmerült a kérdés, hogy a hamis utlevél tulajdonosa miként lépheti át oly könnyen az egyes országok határait. A választ erre a kérdésre már rég megadták azok a rendőrségek, amelyek beható módon foglalkoznak az utlevélhamisító társaságok üldözésével. Kiderült ugyanis, hogy az utlevélhamisítóknek cinkostársaik van-

nak a különböző határállomásokon. Nincs a világnak olyan része, ahol jó pénzért ne lehetne az ilyen és ehhez hasonló ügyeket elintézni.

A valódi és hamisított utlevelek csakis a rajtuk levő nyilvántartási számról felismerhetők. A hamisítottakat azonban ezen a téren nem igen érheti meglepetés, mert jól fizetett összeköttetések révén állandóan értesülnek a kibocsátott utlevelek számsorozatairól. Hivatalos megállapítás szerint körülbelül 100 ezer hamisított utlevél van forgalomban. A különböző „társaságok“ leleplezése ugyiszovalan a lehetetlenséggel határos.

Az ausztriai szülők kitartanak a vallásoktatás mellett

Bécsből jelentik: A Times bécsi munkatársa jelenti lapjának, hogy az elmúlt napokban az ausztriai szülőket és a tanulóifjúságot megszavaztatták, hogy kívánják-e továbbra is a hitoktatás fenntartását. A lap szerint a szavazatok 85 százaléka igennel válaszolt, aminek alapján az osztrák iskolákban meghagyják a vallásoktatást, de azzal a kikötéssel, hogy csak államhűség szempontjából teljesen megbízható tanítók oktathatják a vallást.

Érdekes prédikációk a londoni templomokban

Londonból jelentik: Teljes sötétségbe borult a londoni City egyik nagy temploma, a Szent István templom F. C. Baker lelkész esti prédikációjának tartamára.

A lelkész „A sötét világról“ tartotta prédikációját. A templom lámpáit nem gyújtották fel, csak egy uccai lámpa sugarai szűrődtek be a templom egy nagy színes üvegablakán át, mely Rubensnek „Krisztus levétele a keresztfáról“ című képe nyomán készült.

A templomot megtöltött hívők csak a hatalmas Rubens-kép arany, kék és vörös ragyogását láthatták a sötét templomban, míg a pap erős szavakkal emlékezett meg a sötétségről, melybe modern világunk süllyedt.

A napokban másik érdekes prédikáció is elhangzott Londonban. Ernest J. Harson lelkész a Kongregációs Templom egyik kápolnájában egy gyermekek számára rendezett isteni tiszteleten prédikált.

A gyermekek nagy meglepetésére Dopev-ről, a híres Walt Disney-féle rajzosfilm, „Hófehérke és a hét törpe“ egyik törpe figurájáról kezdett beszélni. Megkérdezte a szószékről a gyermekeket, vajon egyetértene-e vele abban, hogy ez a törpe az egész filmmese legkedvesebb figurája. A gyermekek kórusban kiáltották, hogy igen.

— Senki nem szeretne — mondta erre a lelkész. — Magános, szenvedő teremtés volt és sok ilyen ember van a világon most, mindenféle menekült és száműzött, akit nem szeret senki. Tudom, hogy ti sokat nem segíthettek rajtuk. De ha csak arra gondoltok, hogy mit fennétek, ha hatalmatokban volna, máris a legnemesebb módon imádkoztatok.

Corso-mozgó Paradicsom tündére

Olimpe Bradna, a 17 éves gyönyörű sztár: meghódított mindenkit az utóbbi idők legérdekesebb filmjével, keitős szerepével. Partnere: Gene Raymond. Pótműsor: **Ali baba és a 40 rabló**. Színes filmcsoda, Előadások: 3, 5, 7.15 és 9.15

HIREK

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-21. Sürgönycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Évesre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Hónapról ... 420 „ || Hónapról 70 „

AZ ELSŐ HÓ

Amint a rádió időjárás-hírszolgálatát már előzőleg jelezte, valahol Oroszországban két ellentétes légáramlat találkozott, megütközött egymással és a két nagy ellentét szép, csendes, fehér havazásban enyhült meg. Közölte a rádió-időjárás azt is, hogy ez a hóesésben kiegyenlítődő ellentét összecsapás hozzánk is eljut a karácsony előtt néhány nappal a mi vidékeinket is hólepel takarja majd.

Igy is történt. A rádió-időjárás kitűnő mennyel összeköttetései lehetnek, mert pontosan bekövetkezett a havazás. Az elmúlt éjszaka szigorú hidege meghozta az ellentétes levegőrétegek találkozását és lecsapódását, délután már havazott s ha a város aszfaltján vizzé is vált a szép, tiszta hótakaró, a téli kopárságban nyújtózó mezők már hótakaró alatt gyűjtik az erőt, hogy kellőképpen felkészülve fogadhassák a már most megáradott tavaszt.

Amikor — szinte az időjárás igazolására — elkezdtem havazni, először valami szomorú kiábrándulás féltét éreztem, hogy hát mindenből ki kell ábrándulnunk, megszűnik a minden anyagelvi álláspontra melletti is átmentett maradék illúzió is? Ne lenne egyéb a kedves, Téli szakkalára emlékeztető havazás, mint két ellentétes légáramlat találkozása, ne lenne más mint időjárás-kutatási esemény, amit akár napokkal előre is bejósolhat a szelek, csapadékok mindent tudó kutatója?

Igaz, hogy minden esztendőben eszembejött az első hóhelyek megjelenésével egyidőben, hogy a tél kiteljesedése még több gondot, még több bajt, szomorúságot visz oda, ahol már eddig is félelmes kísértetként uralkodott a nyomor, mégis örömet éreztem a hóhelyek láttára és valami gyermekkori emlék zsongott fel bennem, az idegek utjain. A hó megenyhítette szememben a már ebédután estébe halló délutánokat és hangulatot lopott a tébe dermedt világba. Nos, idén amikor először láttam meg a hóhelyeket, ezt az örömeztést olyan kiábrándulási félté kuszálta ki... vagy félóra hosszat.

Azután rájöttem, hogy inkább, mint valaha, jelképes értelme van az első hóhelyeknek. Amelyeknek születési helye tulajdonképpen a végtelenül nagy, messzeségbe vesző Oroszország, ahol két, egymással ellentétes légáramlat találkozott. Összeütközött, vagy összeülekezett — ahogy tetszik. De mindenképpen megenyhült, szép fehér hóeséssé egyenlítődtől ki, hogy melegítő hótakaróval gondoskodják a téli tetszhalálban is — amikor fáradtan, elpihenve, de kihagyás nélkül keringenek a föld nedvei, — tavaszra készülő erdőkről, mezőkről és a városokról is, ahol sárrátapossák ugyan, de mélys örömmel üdvözlők a tél szigorát enyhítő hóhelyeket... (b. k.)

— Szombaton érkezik Constantába Mihai nagyvada yachta. Bucurestiből jelentik: A főváros által Mihai nagyvada adományozott és Angliában készült yacht, amelyen román legénység teljesít szolgálatot, szombaton érkezik Constanta kikötőjébe.

— NEM LÉP ÉLETBE JANUÁR ELSEJÉIG AZ ÚJ VASUTI DIJSZABÁS. Bucurestiből jelentik: Az új vasuti díjszabás nem lép életbe január 1-ig — amint előzőleg tervezték — mert a nemzetközi vasuti egyezményvel kapcsolatban még különböző kérdéseket kell elintézni. Így többek között a vasuti díjszabást összhangba kell hozni a nemzetközi egyezmény intézkedéseivel.

— Pacha Agoston dr. püspöki pásztorlevele. Pacha Agoston dr. megyéspüspök most adta ki pásztorlevelét, amely a keresztvetés és a mise utáni közös imádságokkal foglalkozik. A főpásztor elrendelte, hogy egyházmegyéje területén a templomokban és a katolikus felkezesi iskolákban a pásztorlevélben közölt imádságok a szövegek pontos betartása mellett végeztesse. A püspöki pásztorlevél papi áthelyezésekkel és kinevezésekkel is foglalkozik.

— Változások a diplomáciai karban. Bucurestiből jelentik: Ion Pusca prágai román követségi titkárt Románia huszti konzulának nevezték ki. Gh. Crutzescu, Románia genfi követe Bucurestibe tér vissza. Románia berni követsége fogja ellátni az állam diplomáciai képviselőjét Genfben is.

— Lemondott a bucuresti-i zsidó hitközség vezetősége. Bucurestiből jelentik: A fővárosi zsidó hitközség vezető bizottsága lemondott. Hir szerint az hitközség vezetését ideiglenesen egy átmeneti bizottság látja el.

— Felfüggesztették a nagyváradi „MAGYAR LAPOK” ÉS A „NÉPLAP” MEGJELENÉSÉT. Bucurestiből jelentik: A belügyi kormány ideiglenesen felfüggesztette a „Magyar Lapok” és a „Néplap” című nagyváradi újságok megjelenését. A lapok felfüggesztése Scheffler dr. kanonok ismertes letartóztatásának következménye, ki a nevezett lapok kiadóársaságának igazgatója. Scheffler dr. kanonok — mint emlékeztetés — azzal van vádolva, hogy tiltott röpiratokat akart átvinni a határon és ezért a kolozsvári hadbírósa által folyik ellene eljárás.

— Meghalt Bernard Adolf. Bucurestiből jelentik: Bernard Adolf, a cionista szervezet és a Keren Hajesod cionista alap volt elnöke és a központi cionista párt elnöke, ma Bucurestiben elhunyt.

— Lezuhant az egyik legjobb szovjet repülő. Moszkvából jelentik: Cskalov, a szovjet egyik rekord repülője új repülőgép kipróbálása közben lezuhant és meghalt. Ő repülte át először az északi sarkot Moszkvából kiindulva megszakítás nélkül a kaliforniai partokig. A hadseregben dandár tábornoki rangot viselt és megszerezte a legmagasabb kitüntetést is. Mint a szovjet legfőbb tanácsának tagja, résztvett a politikai életben is.

— Százezer fontsterling gyűlt össze a menekülteket segélyező alagra. Londonból jelentik: A „Times” tegnapi jelentése szerint a menekülteket segélyező alagra eddig már 100 ezer font sterling gyűlt össze.

— Borzalmas tüzvész Alexandriában. Londonból jelentik: Az alexandriai vámház egyik épületszárnya leégett. A lángok között nyolc tisztviselő vesztette életét.

— Simon Böskét feleségül vette Jób Dániel. Budapestről jelentik: Jób Dániel, a budapesti Vigszínház igazgatója feleségül vette Simon Böskét, az egykori Miss Európát, aki egyidőben Bramer Pál nagykereskedőnek volt a felesége, de évekkkel ezelőtt elvált tőle.

— Nyolcvanhétmillió dolláros sikkasztás Newyorkban. Newyorkból jelentik: A Mackesand Rubins nevű óriási gyógyáru cégnél nagy visszaélést leplezték le. Megállapították, hogy Koster, a cég elnöke 87 millió dollárt sikkasztott a cég vagyonából. Kiderült az is, hogy az elnök többszörösen büntetett előéletű ember és Philip Musika néven már 1913-ban is milliós csalást követett el.

— Német figyelmeztetés Litvánia számára. Berlinből jelentik: „A klepedai választások lezajlása után még további hat hét áll Litvánia rendelkezésére, hogy arról határozzon, milyen utat kíván a jövőben követni” — írja a „Berliner Tageblatt”. Tovább folytatva, megállapítja a lap, hogy a nyáron lezajlott események tovább folytatódhatnak és rég letűnt reményeket táplálnak s a jelenlegi belpolitikai rendszer még mindig sokaknak tetszésével találkozhat Kaunasban. A tét igen nagy, ezzel szemben az esélyek aránytalanok.”

A gondolatolvasó bánata

— Mit üzöl, Fatime? Mégis csak hallatlan, hogy sohasem tudom, mi kerül déiben az asztalra!

— A legkövetesebb műélvezet jut osztályrészzül még a legkifinomultabb zenebarátnak is, ha lakásában Körting-rádiót hallgat. — Ez az általános megállapítás mindazok részéről, kik csak egyetlenegyszer is a párisi világiállításon kétszáz-aszónál többet hallgattak acélcöves Körting-rádiót meghallgatták. — És ez nem is csoda, mert a Körting-készülékek abszolút szelektivitása, pontos beállíthatása, szimfónikus hangszínezése következtében horcs-concours állnak és a rádiótechnika tökéletességei. A nap bármelyik szakában teljes hangerevével hozzák a világ minden adóállomását három hullámkategóriában zavartalan biztonsággal. Mindeme kiváló és egyedülálló tulajdonságaik dacára a Körting-készülékek olcsók, sőt igen kedvező részletezési feltételek mellett is vásárolhatók Gárdonyi-rádiólerakátában, Bul. Reg. Maria 22., ahol vételkégsyszer nélkül, a legnagyobb és legelőkezyebb készséggel mutatják be működésben az idel esztendő legkövetesebb készülékét, a Körting-rádiót.

— ZURICHI TÖZSDEZARLAT: Páris 11.75, London 20.69, Newyork 442 és fél, Britsszel 74.52 és fél, Milánó 23.30, Amszterdam 240.30, Berlin 177.45, Szófia 540, Prága 15.12 és fél, Varsó 83.25, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Őrült orvostanhallgató gyilkos merénylete a lausannei klinika főorvosa ellen. Lausanneból jelentik: Grünberg Ernő orvostanhallgató gyilkos merényletet követett el dr. Nean főorvos, a lausannei klinika vezetője ellen, majd önmagával végzett. Grünberg lengyel állampolgár. A merénylet az utóbbi időben feltűnően ideges viselkedést mutatott, a betegekkal durván bánt és ezért a klinika főorvosa megróttta. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Grünberg üldözési mániában szenved és idegrohamában lőtte agyon Nean dr.-t, azután négy revolverlövéllyel önmagával végzett.

Pénztárcákra és retikülökre

ezüst monogramot **Csáky** vésnök, ízlésesen készít Bratianu 9.

— A városi közüzemek igazgatósága tíz 40 éven felüli nőt alkalmaz a város területén levő nyilvános illemhelyek gondozására. Fizetésük ingyen lakást, fűtést és világítást biztosítanak a jelentkezőknek. Jelentkezési határidő december 24., a közüzemek irodájában (Str. Muciu Scaevola 9—13., gázgyár), délelőlt 8—2 óra között. A jelentkezőknek erkölcsi bizonyítványt kell bemutatniok.

— Halálozás. Fabritius Richardné, született Papp, hosszú szenvedés után 54 éves korában elhunyt. Temetése e hó 17-én, délután 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Marmorstein Ignác 75 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap d. e. 10 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

— AZ ARADI HÁZIEZRED HANGVERSENYE. Nagyszabású hangversenyt rendez december 17-én, szombaton este 9 órai kezdettel az aradi városi színházban a 93-as gyalogezred zenekara. A hangversenyen a temesvári és nagyváradi katonazenekarok, valamint az aradi rendőrségi zenekar is közreműködik. A hangversenyt I. R. Botto hadnagy vezényli. A nagyszerűen összeválogatott műsor az alábbi: 1. Rossini: Tell Vilmos, 2. S. Bach: Tavasz ébredése (román), 3. Beethoven: V-ik szimfónia, 4. Fotino: Román rapszódia, 5. Puccini: Tosca, 6. Volstedt: Dans Oriental, 7. Csajkovszky: „1812”. Nyitány. A jegyárak: páholy: 270, 170, 110, fenntartott hely: 60, 50, 40, erkély: 40, 25, 20, míg a karzat 10 leibe kerül. A jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

— Rendőrségi hírek: Waldner Norbert, Rahovei-uccai lakos bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopta a 14475-ös számú kerékpárját. — Az éjszaka folyamán betörők jártak Petcu Gheorghe, Vadului-ucca 1. szám alatti lakos házában, ahonnan különböző holmikat loptak el. — A feljelentések ügyében megindult a rendőri vizsgálat.

— Templomi ünnepély a református templomban. Mint egyik előző számunkban közöltük, vasárnap, december 18-án, délután 6 órakor a református leánybibliai kör műsoros ünnepélyt tart a református templomban. Ez alkalommal ismételt felhívjuk az érdeklődők figyelmét az ünnepélyre és közöljük annak műsorát: 1. Gyülekezeti ének: 76. dics. 1—2. 2. Imádkozik Tarnóczi Lajos lelkész. 3. Bibliai idézetek, elmondják a Mosóczy-telepi vas. iskola növendékei, 4. Gruber F.: „Csendes éj”, éneki a ref. egyh. énekkara, vezényel: Hirsch József kántor. 5. Rudnyánszky Gy.: „Karácsonyi est”. Szavalja: Tarnóczi Éva. 6. Godard Benjam.: „Berceuse” (Bölcsődal), orgonaszóló. Előadja: ifj. Bakó László. 7. Ünnepi beszéd. Tartja: Ajtay Gábor temesvári vallástanító lelkész. 8. Händel: „Rinaldo” c. operájából Almirena áriáját énekl: Bakó Lászlóné, orgonán kíséri: prof. Igo Schaten. 9. Ady Endre: „Karácsony”. Szavalja: Turay A. 10. Imádkozik Kovács Zoltán vallástanító lelkész. 11. Gyülekezeti ének: 82-ik dics. 1—2.

A CSODAHATÁSÚ „C”

Szent-Györgyi professzor C-vitaminjának feltűnő gyógyítási eredményeiről nyilatkozik egy magyar orvostudós

Budapestről jelentik: Bel- és külföldi orvosi körökben nagy érdeklődést keltett néhány héttel ezelőtt dr. Szent-Györgyi Albert egyetemi tanár, a Nobel-díjas tudósnak a legelőkelőbb és legkomolyabb francia orvosi lapban, a párisi Presse Médicale-ban „A C-vitamin therapiás lehetősége” címmel megjelent cikke. A világhírű tudós rámutatott azokra a kísérletekre, amelyeket különböző országok orvosi és bakteorológiai laboratóriumai-ban a C-vitamin felhasználásával folytattak. A közlés voltaképpen az ascorbin-savnak, vagyis a C-vitaminnak fokozott adagolásáról és annak eredményeiről számolt be.

Előjáróban meg kell említeni, hogy Szent-Györgyi professzor alapfelfedezése, a C-vitaminra, mint a skorbut nevű, súlyos betegség feltétlen gyógyszerére és megelőző szerére vonatkozott. A kísérleteknél már e tény megállapításához is a tengeri malacot használták kísérleti állatul. A ten-

megelőzésére vonatkozó megállapításait tartalmazza, e tekintetben egyelőre az a helyes álláspont, hogy miként a kísérleti állatnál, ugy valószerűleg az embernél is sikeresen lehet alkalmazni a C-vitamint, betegségmegelőzés céljából. Ennek az elméleti lehetősége feltétlenül meg van. Így például feltehető, hogy influenzajárvány esetén sikerrel lehet majd alkalmazni embereknél is a C-vitamint. Erre vonatkozó kísérletek azonban még hátra vannak.

Annyi máris bizonyos, hogy a betegség súlyosságát és súlyosbodását sok fertőzéstől el lehet kerülni a C-vitamin adásával.

A nyers gyümölcs legyőzi a tüdőgyuladást?

— Erre az újabb kísérletek és felfedezések előtt is voltak feltétlen példák. Így például dr. Norden, a világhírű bécsi orvosprofesszor egy afrikai utazása alkalmával tüdőgyuladást kapott. Tekintettel arra, hogy a helyi viszonyoknak és lehetőségeknek megfelelően, a betegség ideje alatt is, főképpen nyers gyümölcsökkel, többek között citrommal táplálkozott, a szervezete tehát állandóan egy vitamindus, nyers koszthoz jutott, mint ő maga feljegyezte, a súlyos tüdőgyulladásból

Karácsonyi és úti

értékes és hasznos ajándék

„Consumra” is előnyös árakban

Gsáky vás és ékszerész
Arad, a lutheránus templommal szemben

Gyári árak Gyári árak

Praktikus ajándékok:

Egy szép csillár, rádió,
villanyüzemű háztartási cikkek, villamos zseblámpák, stb. kaphatók

Sándor Iván és Társa
csillár és rádió üzletében, Biv. Reg. Maria 18.
TELEFON: 11-32.

Gyári árak Gyári árak

geri malac, mint a C-vitaminban rendkívül dus, tropikus növényzetű Jáva szállította, a legnehezebben viseli el a C-vitamin hiányát. Ennek a vitaminnak az ingadozására a legérzékenyebben reagál. Így a C-vitaminnal kapcsolatos tudományos észlelésekre a legalkalmasabb. Az eddigi megállapítás az volt, hogy a vitaminhiány következtében skorbutban megbetegedett tengeri malac fél milligramm C-vitamin után meggyógyul. Tudni kell azt is, hogy a C-vitamin olyan anyag, amelynek hiánya csak akkor okoz látható tüneteket, mint például skorbutot, hogyha a szervezetből teljesen kiürül. Viszont előfordulhatnak olyan esetek, amikor az állat látszólag egészséges, de már C-vitaminhiányban szenved. Ha ilyen állatot fertőznek meg baktériumokkal, akkor ez az állat — szemben az azal a másikkal, amelyek C-vitaminnal teljesen fel van töltve — sokkal hamarabb pusztul el. Az újabb kutatások, amelyekről Szent-Györgyi professzor beszámol, megállapították azt is, hogy amennyiben a C-vitamin dózist ötven-hatvan-szorosa, tehát 25—30 milligrammra fokozzák, az állat ellenállása a legmagasabb fokra emelkedik és szervezete a fertőzésekkel szemben immunis lesz. Az így kezelt állatok a différiával és más fertőző betegségekkel szemben védettek lettek és egészségüket a fertőző betegség megtámadni nem tudta.

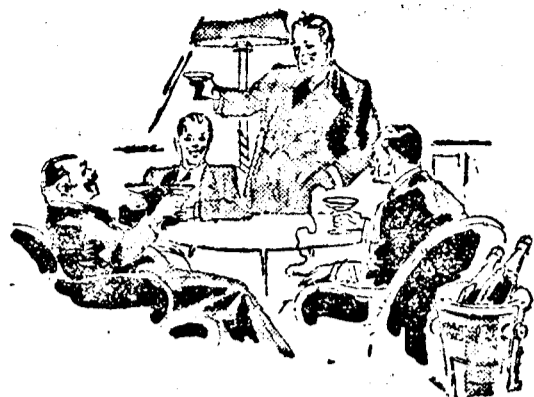
A gyógyítás történelmében eseményt jelentő kísérletek és vizsgálatok ügyében egyik kiváló orvostudósunk a következőket mondotta:

Rádiók 125 lei

heti részletfizetésre kaphatók. Gyári lerakat: Strada Marie Cherd 9. udvari raktárban.

— Kétségtelen, máris vannak olyan esetek, skorbuton kívül is, amikor az orvoslásnál a C-vitamint alkalmazzák. A tüdőgyulladásnál, différiánál, tifusznál, a gyermekbetegségeknél: ez utóbbiak közül főképpen a skarlátnál a fertőzés súlyosságát és a lefolyás hosszú voltát C-vitamin adásával csökkenteni lehet. A betegség következtében ugyanis a C-vitamin kiválasztása tekintetében a szervezetben nagyobb mérvű hiány áll elő. Így a szervezetet fel kell tölteni C-vitaminnal. Ha ez a fontos vitamin a szervezetben felraktározódik, a fertőzés leküzdése sokkal könnyebb. Gyomorfejkénylél, amikor a gyomrot egyoldalú, könnyű táplálkozással kell védeni és gyümölcs a betegnek nem adható, a beteg szervezetében C-vitaminhiány következik be. Ezt pótolni kell injekció formájában, vagy összetett C-vitamin preparátumokkal, vagy pedig a híres magyar paprikával, amely tudvalevően legbővebben ontja a vitamint.

— Ami az újabb kutatásoknak a járványok

Mily gyakran történik meg,

hogy a megerőltető napi munka után nincs többé kedve hazuról elmenni. Hiszen olyan kellemes és meleg az otthon! Jönnek a jó barátok, kedélyes beszélgetés folyik, azután felbont egy üveg Rhein pezsgőt! Hamarosan szétárad az a kedélyes hangulat, amely után annyira vágyodunk. Meleg hangulat a saját otthonban — mily szép és mily könnyű egy üveg Rhein pezsgő révén!

és mindent megtesz a százszázalékos siker érdekében. A „Három a huszár” különben Erdély több városában már eddig is hatalmas sikert aratott, amin egy csöppet sem lehet csodálkozni, amikor az operetnek az értéke minden vonatkozásban tökéletesen versenyképes akármelyik újabb népies operettszerzeménnyel. Bizonyos, hogy az aradi színházlátogató közönség vasárnap igen jól fog mulatni a színházban. Jegyek már kaphatók a színházi jegypénztárnál.

Karácsony, az öröm ünnepe

F L O R A
spec'ál krém!kör
az ünnep öröme!

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap: „Három a huszár”.
Vasárnap délután 3 órakor: „Nem leszek hálátlan”.
(Olcóshelyáru előadás). — Este 6 órakor: „Három a huszár”. (Operettújdonosság, itt először). — Este 9 órakor: „Három a huszár”.

* „Nem leszek hálátlan” olcsohelyáru vasárnapi előadásban. Vasárnap délután 3 órakor olcsohelyáru előadásban nyújtja a színház igazgatósága a közönségnek az idei szezon egyik legnagyobb sikerű operettjét. A „Nem leszek hálátlan” eddig táblás házak előtt került a közönség elé és bizonyos, hogy a nagy helyárkedvemenyre való tekintettel a vasárnap délután 3 órai előadás is zsúfolt nézőtér előtt fog lefolyni. A titulus operett teljesen eredeti szereposztásban kerül műsorra.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 58. (Tel.: 14—70.)

„SCALA” Nagyművek színháza
Telefon: 20—10.

MINDENNAP:

Olimpiász I.

a világ legnagyobb filmalkotása.

Előadások: 8, 5, 7.15 és 9.15.

rendkívül rövid idő alatt, mégpedig három-négy nap alatt teljesen és tökéletesen meggyógyult. Ugyancsak Norden professzor feljegyzéseiből tudjuk, hogy véletlen révén íthón. Európában is volt tüdőgyulladása, akkor azonban a szokásos kórházi koszton, a betegség lefolyása rendkívül hosszú és súlyos volt.

Végül megemlítette az orvostudós, hogy a C-vitamin nyers állapotban és kedvelt ételmezési cikkekben bőségesen rendelkezésre áll a nagyközönségnek. Ilyen anyagok nyáron és ősszel a zöldpaprika és a paradicsom. Télen pedig a narancs, a citrom és a befőzött paradicsom. Ezeknek az élelmiszeranyagoknak fokozott C-vitamin-tartalma csak előnyére válhat a közönségnek addig is, míg az orvosi és bakteorológiai kutatások az új megállapításokat határozottabb eredmények felé vihetik előre.

Karácsonyra a legjobb ajándék egy művészi fénykép
FOTO-SPORT, Str. Eminescu 2.

Színház

„Három a huszár”

a legjobb operettújdonosság a színház vasárnapi műsorán

Az operettirodalom fénykorának is díszére válhat az az operettújdonosság, amely „Három a huszár” címen vasárnap kerül az aradi színház műsorára. Bármiely népies témájú operettel vetekszik ez az újdonosság, amelynek szerzője Derecskey Pál, az aradi társulat általános szimpátiának örvendő művésze. Derecskey a „Nótás kapitány” és a „Sárgapitykés közlegény” mintájára alkot a meg operettjét, amely minden vonatkozásban büszkeségére válhat. Az operettújdonosság szövege az első jelenettől az utolsóig szellemes, érdekesítő és annyira népies, hogy mindenki számára elsőrendű szórakozási lehetőséget nyújt. A „Három a huszár” zenéje a népies operettként mintaképpel szolgálhat. Minden szám fűzbemésző, kedves és csupa invenció. A cselekmény lebonyolításával megbízott szereplők szintén igen jól sikerült, közvetlen alakok és valamennyi nagyszerű produkálási lehetőséget nyújt a színésznek.

Az aradi előadás, amely vasárnap fog lezajlani, min tászerű lesz. Felhő Ervin rendezői energiájának és ötletének iglavár használja fel, hogy az aradi közönség minden tekintetben kitűnő előadást kapjon. A szerepek a lehető legjobb kezekben vannak. Minden egyes szereplő garancia arra, hogy elsőrendű alakítást nyújt

SPORT KÖZLÖNY

Ujból kisért az edző-iskola felállításának terve

Külföldi szakember vezetésére kívánják bizni az edző-iskolát

București. Az FRFA mértékadó köreiben a legutóbbi idők nemzetközi futballeseményei azt a véleményt alakították ki, hogy az ország labdarugó sportja eléggé érezhető krízisen megy keresztül. Miként vezethető le ez a krízis? Ez a kérdés az, amely az illetékeseket foglalkoztatja és amely a román labdarugás pillanatnyilag legégetőbb problémája.

Szükségességként mutatkozik az edző-kérdés gyors megoldása és ha már a szövetségi edző régi felmerült terve nem is valósítható meg könnyen, legalább oda kellene hatni a szövetség fórumainak, hogy egyesületek edzéseit kizárólag képzett és kellő szakértelemmel rendelkező edzők vezessék. Régi terve az is a szövetségnek, hogy

edző-iskolát hiv életre, de ennek a tervnek a megvalósítása sem volt eddig lehetséges. Az FRFA-hoz közelállóak úgy tudják, hogy a szövetséget ismét foglalkoztatja az edző-iskola felállításának terve és ennek az iskolának vezetését esetleg egy külföldi szakemberre biznák, aki egyben a szövetségi edző szerepét is betöltené. Ennek az iskolának feladata volna azoknak a játék-edzőknek továbbképzése, akik jelenleg „naturalista” edzőként működnek szerte az országban.

Amennyiben az életrevaló terv megvalósul, úgy rövid néhány hónap leforgása alatt egész sor új, megfelelő képesítésű edzője lesz a román labdarugásnak.

Ludl, a prágai Sparta válogatott játékosa Ploestibe költözik

București. A ploestii Tricolor és Ludl, a prágai Sparta válogatott középcsatára között szerződési tárgyalások indultak meg. A ploestii csapat edzője Wetzer rövidesen Prágába utazik, ahol személyesen tárgyal a nagyhirű futballistával. Ha sikerül leszerződtenni, úgy a kiesés ellen küzdő Tricolor csapata lényegesen megerősödne.

csak egy kapásból!

Az országos birkozó és súlyemelő szövetség Temesvárról Bucurestibe költözik át január elsején. A szövetség teljes irattárát január másodikán szállítják át.

Armstrong — pap akar lenni. Armstrong néger ökölvívó, aki nem kevesebb, mint három kategóriában szereztte meg a világbajnoki címet, beiratkozott az anglikán egyház amerikai lelkészképző intézetébe.

A francia tenisz erőlisták most készültek el. Férfiak: 1. Pétra, 2. Boussus, 3. Destremeau, 4. Borelli,

5. Férét, 6. Pelizza, 7. Ahdessalam, 8. Lesueur. Hölgyek: 1. Mathieu, 2. Landry, 3. Pannetier, 4. Neufeld.

Hárommillió pengő költséggel a budapesti régi Lóversenytéren épül fel a magyar sportcsarnok, amelynek munkálataihoz a tavasszal már hozzákezdnek.

O Felfüggesztette a Gloriát a Román Kupa-bizottság. A Román Kupa-bizottság felfüggesztette az aradi Gloria játékjogát azon indoklással, hogy a Gloria a Textilia ellen le nem játszott kupamérkőzés miatt kivett 20.000.— leies pénzbüntetést, valamint a Textiliának megítélt 5000.— leies kártérítést nem fizette meg. A Gloria az ívéletet még annak idején megfellebbezte és miután az fellebbezés alatt áll, természetesen az összeget nem fizette meg. A Kupabizottság felfüggesztő határozata ilyenformán érthetetlen.

Bérbeadó 4 mechanikai szövőgép

140 cm. szélességben, teljes felszereléssel, mely gyapju, len, vagy pamut cikkek előállítására alkalmas. Ajánlatokat „SZÓVÓ ÜZEM” jelige alatt Rudolf Mosse hrdetőroda Arad továbbít.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megjelent a módosított cégtörvény

Milyen feltételeknek kell elegendő tnyenek a jövőben azok, akik kereskedelmet akarnak üzni

A Monitorul Oficial legutóbbi számában megjelent az új cégtörvény, amelynek lényegét az Aradi Közlöny a közelmúltban már ismertette. A végleges törvény szövege nagyjában megegyezik a tervezet szövegével, amelyet már közöltünk.

Igy kötelezővé teszi a törvény mindazok számára, akik akár egyéni, akár társas céget akarnak bejegyeztetni, hogy előzetes működési engedéllyel rendelkezzenek. Azok, akik egyéni céget akarnak bejegyeztetni, a következő feltételeknek kell megfeleljenek:

Elemi iskolai végzettségük kell legyen; 1—5 éves gyakorlattal rendelkezzen, iskolai végzettsége arányában, abban a szakmában, amelyet folytatni kíván; gyakorlati időnek számít az is, amelyet mint valamely cég képviselője, ügynöke, kereskedelmi képviselője, vagy a szó szoros értelmében vett gyakorlata töltött el; igazolnia kell, hogy nem volt elítélve lopásért, rablásért, csempészésért, hamis okmányok használatáért, pezsétletépésért, lefoglalt tárgyak eladásáért, hitelezési csalásért, vagy pedig olyan cselekményért, amelyek a közrendbe, vagy az állam védelmébe ütköznek; csalárd bukásért; tisztességtelen versenyért; valamely állami, vagy magánvállalat bűnös ügyvitelért, vagy pedig más bűncselekményért, amelyeket a büntetőtörvénykönyv III. fejezetének XIV. címe tüntet fel; ne kövessen el visszaeső módon kihágást a devizatorvény, vagy a nemes fémek forgalmáról szóló törvény intézke-

dései ellen. A fenti feltételeknek az egyéni cégek vezetői, és a társas cégek cégjegyzői is elegendő kell, hogy tnyenek, valamint a fiókok vezetői, a társas cégek beítagjai, a részvénytársaságok igazgatói, valamint mindazok, akik bármilyen módon egy kereskedelmi vállalat tulajdonába kerülnek. A gyakorlati időt kivéve, a fenti feltételeknek azok is meg kell feleljenek, akik részvénytársaságot alapítanak.

A nem rehabilitált, csödbe jutott kereskedők feleségei, férjük csödbejutásától számított tíz éven belül nem üzhetnek kereskedelmet.

Kik mentesülnek a gyakorlati idő kötelezettsége alól?

A gyakorlati idő kötelezettsége alól mentesülnek elhunyt kereskedő szülei, felesége, gyermekei, akik az elhunyt kereskedelmét folytatják; azon román állampolgárságú falusi lakosok, akik a városban akarnak kereskedelmet üzni és igazolják, hogy a falun legalább egy évig, mint kereskedők működtek; azon falusi lakosok, akik földművelést, vagy ipart folytatnak és akik abban a községben kereskedelmet is akarnak üzni, valamint a városok határában lakó földművesek és iparosok, kik a szóban lévő városban, vagy szomszédos faluban akarnak kereskedelmet üzni; azok, akik igazolják, hogy legalább két éven át vándorélelmiszerkereskedelmet folytattak valamely városban; azok akiknek fő kereskedelmi tevékeny-

ségük mezőgazdasági termékek forgalombahozatalában merül ki; azok, akik a nemzetgazdasági minisztériumtól felmentvényt kapnak a gyakorlat alól a kereskedelmi és iparkamara kedvező véleményezése alapján. Ezt a kedvező véleményezést a kérvényező kiváló kereskedelmi tulajdonosságainak figyelembevételével adják.

A kereskedelmi és iparkamarától kell kérvényezni a működési engedélyt

A kereskedelem üzése iránti engedélyért a kereskedelmi és iparkamarához kell fordulni. A fenti feltételek bizonyításán kívül a kérvényhez mellékelni kell egy erkölcsi bizonyítványt, a cég-hivatal igazolását, hogy folytatott-e kereskedelmet, vagy pedig a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége igazolását, hogy eddig kereskedelmet nem üzött, valamint a kereskedelmi és iparkamara igazolmányát arról, hogy kellő gyakorlattal rendelkezik.

A kereskedelmi kamara véleményezése

A kereskedelmi és iparkamara véleményezést készít arról, hogy a kérvényező, vagy pedig társas cég esetén a kérvényező megfelelő szakmai előképzettséggel, erkölcsi alappal rendelkeznek-e s egyben véleményt mond az új vállalat megalapításának időszerűségéről és szükségességéről is. Ezt a véleményezést írásban eljuttatja a kamara kormánybiztosához. Abban az esetben, ha a kormánybiztos nem jelent be formális és írásos tiltakozást a cég bejegyzése ellen, akkor a kamara a kérvényt haladéktalanul a tartományi székhelyen működő tábla mellett lévő különleges bizottsághoz teszi át. Ez a bizottság az új vállalat szükség-

Tengerentúli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)
Középamerikába
Délamerikába (Chile, Peru)
Ausztráliába, Ázsiába
és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien hajóival.

Információk és prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviselőténél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86.

vességének mérlegelése alapján, esetleg a kérvényező megidézésével hozza meg határozatát, és ez ellen az érdekeltektől, a kereskedelmi kamara, vagy nemzetgazdasági minisztérium képviselője, tehát a kamara kormánybiztosa is felfolyamodással élhet a táblához. Az érdekeltektől a bizottság előtt akár személynél is megjelenhetnek, vagy pedig képviselteti magát.

A gyakorlati idő kötelezettsége aló mentesülők esetében a határozatot a kereskedelmi és iparkamara igazgatótanácsa hozza meg.

Azokat, akik a törvény rendelkezései ellen vétének, 10—100.000 leig terjedő bírsággal sújtják. A törvény előírásai a kereskedőkre működésük egész tartamára vonatkoznak.

Nem vonatkoznak az új törvény előírásai a vándor élelmiszerkereskedőkre, valamint azokra, akiknek működését külön törvények szabályozzák.

Az új törvény intézkedései a törvény megjelensékor már működő kereskedőkre is vonatkoznak, abban az esetben, ha új kereskedelmi szakmára térnek át, vagy pedig kibővítik működésüket, illetve új üzletágakat vezetnek be.

A törvény indokolásában a miniszter kifejti, hogy arra a kereskedelem erkölcsi színvonalának emelése, valamint annak biztositása érdekében volt szükség, hogy csak szakemberek folytathassanak kereskedelmet.

Mindennemű falusi ingatlanra kiterjesztik az állam elővásárlási jogát?

Bucuresti Bucuresti lapjelentések szerint az állam elővásárlási jogáról intézkedő törvény módosító javaslatának szövege elkészült. Az érvényben lévő törvény értelmében az állam elővételi jogot gyakorolhat minden eladásra kerülő, 50 hektárnál nagyobb földbirtok esetében. Ezt a határt most egy hektárra szállítják le. Ezzel kapcsolatban a Timpul úgy értesül, hogy az elővásárlási jogot mindennemű falusi ingatlanra kiterjesztik.

Új vasutvonal Erdély és Máramaros között

Bucurestiből jelentik: Erdély és Máramaros között az új vasuti összeköttetés vasárnap indul meg. Ez a vasutvonal Kisilva és Dornavatra között húzódik és azon 167 kisebb, 40 nagyobb hid, 10 alagút és 5 vasuti felüljáró van. Az új vasuti vonal felavatási ünnepségén Ghelmegeanu közgazdasági miniszter is résztvesz.

Megalakult a temestartományi borbély- és fodrászcéh

A temesi helytartóság területén működő borbélyok és fodrászok csütörtökön este tartották meg a céh alakuló ülését a temesvári munkakamara nagytermében. A temesvári borbélyokon és fodrászokon kívül az ülésen résztvettek az aradi, a lugosi képviselők, valamint a környék kiküldöttei is. Rascovan munkakamara elnök üdvözölte a megjelenteket, majd pedig megállapította, hogy a céhalakulás előkészületei mindenben megfeleltek a törvényi intézkedéseinek. Szlovik Rudolf korelnök mondott ezután beszédet, majd pedig Cioca Ioan munkakamara titkár ismertette a céh alapszabályait, amelyeket a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Az új céhnek tudvalevőleg a szakmabeliek érdekképviselete a feladata. Tervbe vették szakmai tanfolyamok rendezését, valamint könyvtárak és szülőtelep létesítését is.

A közgyűlés tizenöt tagu vezetőséget választott. Elhatározta az alakuló közgyűlés, hogy hódoló táviratot intéz Őfelsége II. Carol királyhoz, valamint Ralea munkügyi miniszterhez is üdvözlő táviratot küld.

A nagyváradi Kereskedelmi Csarnokot felszámolták. A hivatalos lap egyik legutóbbi számában minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amelynek alapján a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok felszámolását rendelték el.

Törvényszéki ítélettel kötelezték a szatmári kereskedelmi és iparkamarát a cégbejegyzési kérések elintézésére. Szatmárról jelentik: A szatmári kereskedelmi és iparkamara az utóbbi időben kivétel nélkül elutasította a hozzá benyújtott cégbejegyzési kéréseket. Az elutasítók közül többen panasszal fordultak a cégbejegyzéseket elrendelő kiküldött bíróhoz, az elutasító határozatokra azonban a bíró is jóváhagyta. Erre a törvényszékhez adtak be felfolyamodást és az első három olutasítás ügyével a napokban foglalkozott a szatmári törvényszék. A törvényszék mindhárom keresetnek helyet adott és utasították a kereskedelmi és iparkamarát, hogy a kérvényeket haladéktalanul intézze el. Az érdekes elvi jelentőségű döntés az érdekeltek körében érthető megnyugvást kellett.

Nyugtágra február 1-ig használhatók a jelenleg forgalomban levő aviatikai számlabélyegvek. Moquiruk, hogy az Aviatikai Alap Pénztárának vezetősége a nyugtáakra, elismervényekre, látványossági belépőjegyekre új 1, 2 és 5 leies címletű, kislakú aviatikai bélyegeket nyomtat, vagyis a jelenleg forgalomban levő ilyen kötös aviatikai bélyegek a jövőben csak a számlákra lesznek használhatóak. Az eredeti rendelet szerint ezeket a számlabélyegeket csak e hó végéig lehetett volna nyugtáakra is használni. Az Aviatikai Alap Pénztárának vezetősége most újabb hirdetményt tett közzé, amely szerint az új bélyegeket csak januárban hozzák forgalomba és a régi számlabélyegvek január végéig használhatók a nyugtáakra is.

AZ URALKODÓ SZENTESITETTE AZ ÚJ TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ TÖRVÉNYT. Bucuresti-l jelentés szerint Őfelsége II. Carol király szentesítette az új társadalombiztosító törvényt, amely a közeli napokban jelenik meg a „Monitorul Oficial”-ban. A törvény részleteit még annak idején, amikor a tervezet nyilvánosságra került, részletesen ismertettük.

A banktörvény alapján kibocsátott új részvények után fizetni kell az 1.40 százalékos proporcionális illetéket. A központi bélyegbizottság legutóbb egy olyan kérdéssel foglalkozott, amelyet az 1936-ban életbelépett banktörvény tett időszerűvé. A törvény értelmében ugyanis a pénzintézetek részvényei minimálisan 500 lei névértékűek kell legyenek. Főképpen Erdélyben és Bucovinában számos olyan pénzintézet működik, amelynek részvényei alacsonyabb névértékűek voltak. A részvények után tudvalevőleg fizetni kell az 1.40 százalékos proporcionális illetéket. Az érdekeltektől pénzügyesek azt kérték, hogy az új 500 leies címletű részvények után ezt az illetéket ne fizessék, mert nem új részvények kibocsátásáról, vagy tőkeemeléssel van szó, hanem az eddigi részvények 500 leiesekre való becsereléséről. A központi bélyegbizottság úgy döntött, hogy az említett 500 leies új részvények után fizetni kell az 1.40 százalékos proporcionális illetéket.

Katonai könyvecskék januári láttaozásának sorrendje Aradon

Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy az Md. E. katonai könyvecskék láttaozása január 9-én kezdődik. A katonai könyvecskék láttaoztatása minden 1889—1913-ban született, vagyis 1911—, 935-ös kontingensbeli hadkötelesekre vonatkozik. A tengerész-, granicsár- és csendőrezredekhez beosztottak közül 1911—1934-es korosztálybelieknek kell a könyvecskéket láttaoztatni. Kötelesek a könyvecskéket láttaoztatni az 1911—1935-ös korosztályhoz tartozó orvosi felmentésben részesült hadkötelesek is. Jelenkezni tartoznak az 1906-os kontingenshez tartozó, 1884-ben született és fiatalabb altisztek is. Ugyancsak jelentkezni kell mindazoknak az 1889—1913-ban született tartalékos tiszteknek, akiknek rangját nem ismerték el.

A felsoroltak kötelesek az Md. E. jelzésű katonai könyvecskéikkel jelentkezni és a láttaozás alkalmával fel kell mutatassák valamennyi birtokukban levő „Ordin de chemare”-t. Az iparosok munkakönyvüket, vagy szakmai képesítésüket igazoló okmányukat is be kell mutatassák, mert ezek nélkül senkinek sem végzik el a katonai könyvecskék láttaozását.

Ugyancsak január 9-től február 28-ig bezárólag láttaozzák a tartalékos tisztek könyvecskéit is az aradi rendőrkvesztura épületében egy későbbben közzétendő beosztás szerint.

Nem kell, hogy a könyvecskéket láttaoztassák az 1936. és későbbi korosztálybeliek, valamint a tengerészetnél, granicsároknál és csendőroknél szolgált 1935-ös és még fiatalabb korosztálybeli hadköteleseknek. Ugyancsak mentesültek a láttaoztatás alól az 1911—1935-ös korosztályhoz tartozó véglegesen felmentett, vagy reformáltak, valamint mindazok az 1911—1935-ös korosztályhoz tartozók, akik 1938-ban fegyvergyakorlaton voltak. Azoknak az ifjaknak, akik mint családonntartók, felmentést élveznek, amíg öt éven keresztül a sorozó bizottság előtt jelennek meg, nem kell a könyvecskék láttaozásánál jelentkezniük.

Arad és környéke részére az aradi rendőrkvesztu-

Anusol

bántalmakat - ártalmatlannak látszó - kezdeti állapotban sem szabad elhanyagolni, Azonnali Goedecke féle Anusol végbélkup kezelés sok kínos fájdalomtól menti meg.

Anusol

rán végzik a katonai könyvecskék láttaozását, míg a megyebelieknek a később közölt jelentkezési sorrenddel egyidejűleg jelezzük, hogy melyik falubeli községhezán kell jelentkezniük.

Mindazok, akik a részükre megállapított időpontban nem tudtak megjelenni a könyvecskék láttaozásánál, azok

február 10-től 28-ig utólag jelentkezhetnek a hadkiegészítő parancsnokságon. Jelenkezhetnek azok is, akik csak átutazóban tartózkodnak Aradon, vagy más helységről jöttek, de Aradon óhatalnak véglegesen letelepedni.

Mindazok, akik a mostani láttaozáskor még nem rendelkeznek könyvecskékkel, gondoskodjanak arról, hogy a legközelebbi láttaozás alkalmával katonai könyvecskék birtokában legyenek, mert ellenkező esetben már nem adják meg nekik a szükséges láttaozási pecsétet.

Mindenki személyesen köteles megjelenni katonai könyvecskéjével a bizottság előtt. Azokat, akik nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, 2—6 hónapig terjedő elzárással sújtják.

Az Aradhoz tartozók részére az alábbi sorrendben történik meg a könyvecskék láttaozása a rendőrkvesztura épületében délután 2—7 óra között:

Január 9-én az 1911-es kontingensbeliek, 10-én az 1912-es korosztálybeliek A—M betűig és 11-én N—Z betűig, 12-én az 1913-as, 13-án az 1914-es, 14-én az 1915-ös, 16-án az 1916-os, 17-én az 1917-es, 18-án az 1918-as, 19-én az 1919-es, 20-án az 1920-as, 21-én az 1921-es, 22-án az 1922-es korosztályhoz tartozók közül az A—M kezdőbetűsök, míg 23-án az N—Z kezdőbetűsök, 24-én az 1923-as, 25-én az 1924-es, 26-án az 1925-ös, 27-én az 1926-os, 28-án az 1927-es, 29-én az 1928-as korosztálybeliek közül az A—M betűsök, míg 30-án az N—Z kezdőbetűsök, 31-én az 1929-es, 1-én az 1930-as korosztálybeliek A—M-ig és 6-án N—Z-ig, 7-én az 1931-es évtolyambeliek A—M-ig, 8-án N—Z-ig, 9-én az 1932-esek A—M-ig és 10-én N—Z-ig, 11-én az 1933-asok A—M-ig és 13-án N—Z-ig, 14-én az 1934-es A—M-ig és 15-én N—Z-ig, 16-án az 1935-ös kontingensbeliek jelentkezésére kerül sor A—M-ig, míg 17-én N—Z-ig.

Bonyodalmak a jugoszláviai választási eredmények megállapítása körül

Zágrábról jelentik: Magánjelentések megállapítják, hogy a vasárnapi képviselőválasztás soknak Jugoszláviában 30 halottja és 90 sebesültje van. Megállapítják azt is, hogy a hivatalosan összeállított választási eredmények adataival szemben a horvát parasztpártra leadott szavazatok száma egy negyedmillióval több volt és Horvátországban a Macsek-párt átlag 80 százalékat szerezte meg a szavazatoknak. Hasonló a helyzet Boszniában és Montenegróban is, ahol szintén győzött a horvát parasztpárt.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, illetve édesanyámk temetésén résztvettek, koporsójára koszorút, virágot helyeztek s fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Kiss János
és gyermekei.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, DECEMBER 17.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, háztartási tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezekon. Utána: háztartási tanácsok, 12: Vegyes zene gramofonlemezekon. A műsorban a következő szerzők művei: Meyerbeer, Catalani, Albeniz, Liszt, Wolf-Ferrari, Napravnik, Robert Stolz, Ziehrer, Jos, Strauss, Lincke, Moszkowsky, Posadas, 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Bécsi zene. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása, Szimfonikus zene. 15.10: Különléle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 17: Ora străjerilor. 18.15: Ora „Munca și voe biră”. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Holland zene gramofonlemezekon. 20: Rádióegyetem Prof. Dr. St. Soimescu előadása. 20.15: A Ghindă-jazz hangversenye. 21: A rádió üzenetei. 21.15: Táncczene. 21.35: A rádiózenekar hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. 22: Hírek. 22.15: A hangverseny folytatása, 22.45: Hírek. 23: A Victor Predescu-zenekar játéka az egyik éte-remből. 23.45: Hírek a külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Móríc Pál elbeszéléseiből. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Mursi Elek cigányzene-kara. Közben 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Hármán mesélünk, Közreműködik Harsányi Gizi, Thén Mária és Dévényi Gyuri. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Közvetítés az Országos Meteorológiai Intézetből. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19: Sivit a disznó. Szendrey Ákos elbeszélése. 19.30: Járóka Feri cigányzenekara. 20: Hírek. 20.05: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.20: Réthy Eszter, a bécsi állami operaház tagja és Imre Vince énekel. Zon-

gorán kísér Polgár Tihor. 20.50: Aranyvizget. Szinpadai ballada hat részben. Utána kb. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: M. Navarra gondolkázik, a magyar-francia művészetere keretében. Zongorán kísér Herz Ottó. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: A 2. honvégyalog ezred zenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19: A rádió szalonzenekara. 19.30: Mezőgazdasági félóra. 20: Járóka Feri cigányzenekara. 20.20: Az éneklő angyalok művésze. (Melozzo da Forli). 20.50: Hanglemezek. 22: Hírek.

Kassa. 12.10: Hanglemezek. 12.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13-16.30: Azonos Budapest I. műsorával. 16.30: Hammerka Mária zongorázik. 16.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.10: A 13. Görgey Artur honvégyalogezred zenekara.

UJ KÖNYVEK

— Móríc Zsigmond: „Pipacsok a tengeren”. Móríc Zsigmond ifjúsági könyvei és regényei a magyar irodalom legnagyobb kincsei közé tartoznak. „Légy jó mindhalálig”, továbbá „Forr a bor”-sorozat ékes bizonyítéka annak, hogy Móríc Zsigmond nemcsak a felnőtteknek, hanem az ifjúságnak is az írásművészet legjavát nyújtja. „Pipacsok a tengeren” c. legújabb ifjúsági könyve az Erdélyben is nagyon jól ismert Szigeti István művészi rajzaival, nagy albumalakban, szép kiállításban és diszes kötésben, az Athenaeum kiadásában jelent meg, az ifjúsági kiadványok új sorozatában. (Karinty: „Tanár ur kérem” 86.— lei. Móríc: „Légy jó mindhalálig” 119.— lei, Paulini Béla: „Madárkocsi” 119.— lei, Faludi Kálmán: „Leszek ur” 132.— lei) Móríc Zsigmond: „Pipacsok a tengeren” 119.— lei. Webster „A kismama” 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok teljes jegyzékét.

— Móríc Zsigmond: „Légy jó mindhalálig”. Móríc Zsigmond klasszikussá vált pompás ifjúsági regénye most ismét megjelent, új ifjúsági kiadásban. Emlekeztetőben csak néhány fejezet bevezető sorait idézzük, mert hiszen a könyvet magát külön dicsérni és említeni felesleges: I. fejezet, amelyben egy kis diák jár szegényke. esőben, hóban, míg csak a közömbös világ is észre nem veszi a rendellenes állapotot. II. fe-

elvesziti a kalapját s emiatt késő télig hajadon fővel jezet, amelyben a kisdiák pakkot kap haziról s egyszerű nevezetes ember lesz, megszokja, hogy a szegények ránczzenek. aztán nagy veszélybe kerül és az ösztön vakmerően ügyessé teszi, végre pompás kondíciót kap s pénzt keres. — Nyilas Misi pompás története így megy tovább 281 lapon. Móríc Zsigmond: „Légy jó mindhalálig” képekkel gazdagon elkötve, az Athenaeum új ifjúsági könyveinek sorozatában jelent meg. (Karinty: „Tanár ur kérem” 86.— lei, Webster: „A kismama” 119.— lei, Paulini Béla: „Madárkocsi” 119.— lei, Faludi Kálmán: „Leszek ur” 132.— lei. Móríc: „Pipacsok a tengeren” 119.— lei). Móríc Zsigmond: „Légy jó mindhalálig” 119.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár. Kérje az Athenaeum-újdonságok teljes jegyzékét.

— Emil Ludwig: „Roosevelt”. A világ leggazdagabb s egyben legszabadabb államának jejeült modeit Emil Ludwig legújabb arcképfalkotásához. Modelltült a szó igaz értelmében, mert a modern életrajzírás nagy mesterének alkalmat adott arra, hogy munkaközben, kormányzati tevékenységének színhelyén, sőt magánéletének meghitt légkörében készítsen róla vázlatokat, amelyek aztán a maguk pillanattelvélszerű realizmusával legérdekesebb részleteivé váltak ennek a gazdag könyvnek. A jelenkor történelmének egyik nagy és eredeti alakja lép itt elénk, kinek rendkívüli sorsfordulatokkal zsúfolt pályája szimbólummá válik e -endkivüli kor gyermekei számára. Hogyan lett egy gazdagságban született férifiből a szegények ügyének tainoka, egy félig béna, beteg emberből egy óriási mozgalom energikus irányítója, a szerencse kényeztetett kedvencéből a szabadság és emberség világszerte szorongatott ügyének zászlóvivője: minderről megdöbbentően tanulságos, de ugyanakkor vigasztalóan derűs képet ad ez a kötet, mely egyszersmind hitvallás és bátor kiállítás a demokrácia gondolata mellett. A kötet az Athenaeum Eletregény-sorozatában jelent meg. Emil Ludwig: Kleopátra, Goldsmith: Krisztina svéd királynő, Thiess: Csuzima, Sackvillia, Szent Johanna, Graves: En Claudius, Graves: Claudius, az isten, Sieburg: Robespierre, Brion: Artilla, Weigall: Nero, Bainville: Napoleon. Mauriac: Jézus élete, Bentley: Ave Caesar, Wittlin: Izabella, Neale: Angliai Erzsébet. Ezen Eletregény-kötetek ára vászonkötésben 178.— lei. Emil Ludwig: „A Nilus” 158.— lei, „A Nilus Egyiptomban” 158.— lei. A legújabb Emil Ludwig-könyv: „Roosevelt” 312 lap. diszes vászonkötésben 178.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál, Kolozsvár.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES
Elmennék főzéshez kisegíteni. esetleg mosást is vállalom. Cim: Str. Sava Raicu 65. Mislajné. 7547

ALKALMAZÁST NYER
Perfekt, ügyes, rendes szobaleányt azonnalra felvesszünk. Cim a kiadóban.

Kifutóleány azonnalra felvételek. Schön Anna kalapszalón. Str. V. Goldis 1.

Megbízható elárúsítót keresek azonnalra. Cim a kiadóban. 7552

LAKÁS
Eladó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Belvárosban keresek 1—2 szobás, fürdőszobás garconlakást. Cimeket a kiadóba kérek.

Két szobából álló helyiség, varrodának, irrodának alkalmas. kiadó. Cim a kiadóban.

Ötszobás magánház összkomforttal, parkirozott udvarral febr. 1-re kiadó. Str. Dorobantilor 10. Érdeklődni: Suciu adóhivatali főnöknél. 7376

Kétszobás, fürdőszobás lakás, garconlakásnak is alkalmas. központban kiadó. Cim a kiadóban. 7553

ÜZLET

Vegyeskereskedés, ióforgalmu, betegség miatt áruval, lakással azonnal átadó. Cim a kiadóban. 7490

VETEL-ELADÁS

Veszünk román, francia, angol, német, magyar szépirodalmi, művészeti, filozófia és szaktudományi könyveket, könyvtárakat, Cimeket a Vadászskúrt-szálloda portásához „Antikvárius, Cluj” címre. karácsonyig. 7501

Egészen új, modern, 1938-as típusú 4+1 csöves rádió eladó. Megtekinthető: Str. M. Nicoară 12. III. em. főlépcső. 7502

Eladó igen szép négyköteles helyegyzéktemény. Érdeklődők címét kérem a kiadóba. 7524

Kézimunkák

Diványpárnák,
Selyem ágypárna,
Asztalterítők,
Nippalávalók,
és más kézimunkák
eladók.

FEKETE
Strada Cosbuc 34 sz.

Brilliansköveit, ékszerreit, ezüstjeit, értékeit megveszi Hartmann Kálmán ékszerész. minorita-palota. 7282

Üzletberendezés eladó. Bővebbet Str. Paritii No. 1. I. balra. 7545

A karácsonyi ünnepeizstál büszkesége a MINORITA-REND fajborai

Nemes kadarka (Ménest ed s vörös) . . . 1/1	50 lei
Rajnai rizling (Magy radi fe'ső szőlő gyöngye) . . .	40 lei
Györoki batater (édesés, zamatos) . . .	20 lei

Minoriták Borgaztasága, Arad

Kombinált modern butort

telies lakásberendezéseket, brilliansköveket, szőnyeget veszek sürgösen megbízóim részére.

Nagy választéban kaphatók modern ebédlők, hálók, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, könyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.
Zá ogko esőnöket közvetítünk a timisoarai zálogházba. előleget nyújtunk.
Zalogcédulátát megvesszük:
Tempo bizományi-üzlet, Fischer Eliz-palota.

Haláleset folytán eladó

3 szoba teljes lakberendezés. könyvszekrény és ruhaszekrények. edénykredenc, vitrin, börgarnitura, különböző asztalok és írőasztal, csillárak, gramofon, rádió, írógép, képek, tizedesmérleg stb. Str. Matei Corvin 3. I. emelet. 7551

Eladó egy kombinált szoba, iudokivitelben, Ujonnán. Egy emeletes fényezett cadrop-szekrény. Cim a kiadóban. 7510

Eladók használt háziartási és ruházati cikkek, könyvek, kották, márványlap stb. Cim a kiadóban.

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset
elutazás, költözködésből kiilyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra, Levelezőlap, vagy személyes hívásra házhoz lövök. Goldu-ucca 5.
STEINER SÁNDOR
Telefon 26—15. Telefon 26—15.

Blv. Reg. Ferdinand mellett

fejlődő villanegyvedben emeletes, kétéves, új, kettősvilla, 1, 2 és 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, nagy szuterén, üzlethelyiségekkel, 300 négyyszögöles parkirozott udvar, gyümölcsösök, 1 millió 700 ezer. — Földes-gyógyszertár közelében magasföldszintes ház, 7 lakás, parketta, fürdőszoba, 1 millió 50 ezer. — Belvárosi fejlődő utcájában emeletes ház, teljesen jókarban, 6 lakás, fürdőszoba, 900 ezer. — Piac közelében magasföldszintes sarkház 10 bérteménnyel, szőneval, 80 ezer jövedelem, 530 ezer. — Bul. Carolon és Moise Nicoară-liceum közelében hároméves emeletes, új villák 900 ezertől 1 millió 750 ezer teljes árú eladók. — Egyedüli megbízott:

Haász ingatlaniroda
Arad, Eminescu-ucca 20—22.